

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:

Besenyői BEÓTHY KÁLMÁN alezredes

Segédszerkesztő:

BENEDEK MIHÁLY őrnagy

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

II. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári

cskekkszám:la:

25.342.

Megjelenik:

minden hónap 1-én és 15-én

Telefon: 153-079.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

vitéz Bőjtthe Péter hat árvája.

Három éve, hogy meghalt vitéz Bőjtthe Péter alhadnagy, alig három hónapja pedig asszonya követte őt s most hat riadtszemű árva tekint utánuk, a legkisebb Jézuskáról álmodik még, a legnagyobbknak is csak most nyiladozik a szeme az élet rendeltetéséről. Az apa-anya szította tűzhely kialudt, az öröm kívülmaradt az ajtókon s hat magyar élet tétován néz körül ruháért, kenyérért, meleg szobáért.

Tétován — és ekkor eléjük áll a pap, összeöleli a hat meleg arcot s azt mondja nekik: — Ne féljetek!

A pap kinyújtja a kezét, az apróságok előtt messze mutat: — Nézzetek gyermekek, nézzetek arra! Ott áll tízezer csendőr, olyanok, mint apátok volt, kakastollasok, és szívük legmélyéig magyarok, testvérek, ne féljetek, az övéké vagytok!

A csendőrtízezrek élén álló legfelsőbb elöljáróhoz pedig így ír a pap:

„Apr. 27-én eltemettem az özvegyet is. A szíve vitte el. A világháború emléklapos táborigyűlése emléklapos táborigyűlése vagyok, de ilyen nehéz szolgálatot keveset végeztem. Temetés után összehívtam a kis fiókegyházunk presbtereit és kezünkbe vettük az apátlan-anything vitézi árvák sorsát. Egyik váltalta a gyámságot, a másik az anyagi ügyek elintézését, a legnagyobb fiút azonnal leszerződtettük tanoncnak...”

...„meg kellene őket szabadítani az adósságtól, erre pedig csak azt az egyetlen kivezető utat látnám, ha Nagyméltóságod el méltóztatnék rendelni a testületi gyűjtést sorsuk enyhítésére. Mi vállaljuk Isten és emberek előtti felelősséggel sorsuk irányítását és gondviselésüket s boldogok leszünk, ha a hazának hasznos polgárokat nevelhetünk belőlük. Ugyis kevés a magyar, mert kevés születik, hát, aki már megszületett, ne vesszen el az útszélen... Én pásztori bizonyosságot teszek, hogy vitéz Bőjtthe Péter a művész vésője alá kívánczó remeke volt a magyar csendőrségnek.”

Megállunk a hat árva mellett és a Gondviselésnek titkán és szándékán elgondolkodunk. ...Ki tudja, miért pattan ki a rügy tavasszal s miért hull le a fáradt levél? Tudjuk, hogy a leg-

felsőbb akarat nélkül nem történik semmi s ezért tudjuk, hogy a fészéknek induló hat emberpalánta árvánmaradása sem véletlene az életnek.

Teljes bizonyossággal tudjuk azt is, hogy a rendelkezés, amely megengedte a közöttünk való gyűjtést e hat magyar árva támogatására, minden csendőr szívét érintette s nyugodtan nézünk az elkövetkezendők elé.

A népek és a nemzetek óriási harcában, mely hivatva van eldönteni új ezerévek irányát és tartalmát, tudnánk talán súlyosabb dolgokról is írni ezen a helyen, azonban ennek a hat árvának ügyét, sorsát semmiképpen sem tudjuk elválasztani a nemzet egyetemének a sorsától és úgy nézzük ezért őket, mint jelképet. Jelképet az emberiség tengerében, a népek hatalmas küzdelmében: a magyar fajta is elárvultan áll egymagában, magára utalva.

A szemünk előtt közel vannak a figyelmeztető példák: népek omlottak össze, mert mástól vártak életet, erőt és népek haladnak győzelmesen a maguk életének új virradata felé, mert erejüket magukból termelték és nem állottak meg az áldozni-küzdeni tudás első állomásain. A lemondás hőseivé nevelték önmagukat, mert nemzetük felemelkedését ettől a lemondástól várták, hitték és tudták.

A riadtszemű árvák arcában meg kell indítani az élet piros folyamát és főleg meg kell adni nekik az embertárs segítőkészségében való hitét, bele kell nevelni, hogy a magyar testvér áll mellettük. Mélységes intés ennek a hat árvának a sorsa nem is annyira a csendőr részére, hiszen a testület tagjai, valahányszor a magyar egyéni sors vagy a közösség bajban, nélkülözésben volt, mindig tele kézzel sietett segíteni az elsők között és szemérmesen tette le filléreit, izma erejét, nappalát és nyugalmát, mert csodálatosképpen a kakastollas kalap és hivatás a segítség első bajtársaivá avatta őket. Nem is a csendőrhöz akarunk mutatni ezekkel a sorokkal, hanem, ismételjük, a magyar testvérhez, akinek látnia kell, hogy ilyen sorsokat is rendel a kifürkészhetetlen Gondviselés és ezeket a sorsokat magukra hagyni: vétek volna a nemzet érdekei ellen.

Szilárdan és mindenki részére ott a csendőr és akár szóval, tanáccsal, akár nyomozással, akár fillérekkel, mindig az vezesse a csendőrt: magyar emberen segíték, hogy erős magyarok gyökeresedjenek ebben a földben, amelyet megtartani csak magunk tudunk és — tudni fogunk.

A Kúria újabb érdekes döntvényei.

Ismerteti: ZSOLDOS BENŐ ny. kir. ítélőtáblai bíró.

Jogi irodalmunkban legújabbán élénk vita tárgya lett a Kúriának — máskülönben az eddig követett bírói gyakorlattal ellentétben nem álló — az az elvi megállapítása, hogy a romlott, rothadt hús nem tekinthető *életveszélyes* élelmiciknek, következésképpen az ilyenek áruba bocsátása nem foglalja magában a BTK. 315. §-ában meghatározott közegészség elleni büntett alkotó elemeit. Ezt a büncselekményt tudvalevőleg az követi el, aki életveszélyes vagy az *egészségre ártalmas* anyaggal kevert valamely élelmicikket (közfogyasztás tárgyát képező s elárúsításra vagy szétosztásra rendelt élelmicikk meghamisításával), — ennek veszélyes vagy ártalmas tulajdonságát elhallgatva, — elárúsít, áruba bocsát vagy szétoszt. A hivatkozott törvényhely tehát az életveszélyes vagy az egészségre ártalmas anyaggal kevert s ekként meghamisított élelmicikk forgalombahozatalát bünteti.

A döntés alapjául szolgáló esetben a vádlottak rothadt marhahúst egészséges sertéshús közé keverve árusítottak, a romlott húsnak ezt a minőségét tudták és ártalmas voltát elhallgatták, ilymódon az üzletükben elárúsításra tartott hús egészséges volta tekintetében a vevőket tudatosan és fondorlatosan megtévesztették. (Közbevetőleg itt kell megjegyezni azt, hogy a kir. ügyészség a most érintett fondorlatos megtévesztés tekintetében az eljárás egész során nem emelt vádat). A sértett vevők az ilyen hús elfogyasztása következtében részben hús napon túli, részben azt meg nem haladó gyógytartamú betegséget szenvedtek.

Az állategészségügyről szóló 1928. évi XIX. t.-c. végrehajtása tárgyában kibocsátott 100.000/1932. F. M. számú rendelet 573. §-ának 11. pontja a rothadt állati húsnak emberi fogyasztásra való forgalombahozatalát csak *kihágásnak* minősíti. A Kúria a most ismertetett esetben, — arra az álláspontra helyezkedve, hogy a romlott, rothadt hús azért nem tekinthető életveszélyes élelmiciknek, mert az múlt betegségnél egyéb egészségháborítást nem szokott okozni s az ilyen húsnak egészséges hús közé keverése nem vonható az élelmicikk hamisításának fogalma alá: — a vádlottak cselekményében nem a fentebb meghatározott kihágást, annál kevésbbé a vád szerinti s a BTK. 315. §-ában körülírt közegészség elleni büntettet, hanem a sértetteknek hosszabb-rövidebb ideig tartó betegség okozása folytán, a BTK. 301. §-ába ütköző súlyos testi sértés büntetést s illetve vétségét látta fennforogni...

A Kúria *jogegységi tanácsa* egy újabbán felmerült konkrét esetben kimondotta s e döntésével teljes egészében megerősítette a bírói gyakorlat által egyébként már rendszeresen követett azt az elvet, hogy magánindítványt a *csendőrség* előtt is joghatályosan elő lehet terjeszteni.

A jogegységi tanács okfejtése szerint ugyanis a BP. 90. §-a értelmében a magánindítvány a BP. 89. § 2. bekezdése értelmében felsorolt hatóságoknál és közegeknél adható be vagy mondható jegyzőkönyvbe. A BP. 89. § 2. bek. pedig a rendőri hatóságokat és közegeket is felsorolja ama hatóságok

és közegek között, amelyek előtt bűnvádi feljelentést lehet tenni. Viszont a BP. 85. § 2. bek. szerint a csendőrség altisztjei és legénysége rendőri közegek.

A szóban forgó esetben szereplő sértett által, — aki az ellene irányuló rágalmozási cselekményről 1939 július 22-én értesült, — a csendőrsön 1939 szeptember 13-án kiállított nyilatkozat ennélfogva joghatályos és kellő időben előterjesztett magánindítvány. Az a körülmény, hogy a csendőrs a nyilatkozatot csupán 1939 október 27-én, tehát a fenti értesülési időpont után 3 hónap és 5 nap mulva, vagyis a BTK. 112. §-ában megkívánt három hónapi záros határidő után tette át a járásbíróshoz, a magánindítványt nem teszi elkészté.

Az alábbi esettel kapcsolatban a Kúria az 1921. évi III. t.-c. 6. §-ában megjelölt izgatás és a KBTK. 46. §-a alá eső hatóságsértés kihágása helyes értelmezésének kérdésében hozott nemrégiben érdekes döntést. A most említett izgatás, — mint tudjuk, — az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről rendelkező előbbi törvény szerint az által létesül, (6. § 1. bek.), ha a tettes a katonaság intézménye, a magyar fegyveres erő, a m. kir. csendőrség vagy a m. kir. államrendőrség ellen gyűlöletre vagy ezeknek szolgálati fegyelme ellen izgat.

A kir. ügyészség az idézett törvényhely alapján a magyar fegyveres erő szolgálati fegyelme ellen irányuló izgatás vétsége miatt emelt vádat a vádlott ellen, mert a bizonyítást nyert tényállás szerint a vádbeli alkalommal az országúton haladó szénásszekér tetején ülő vádlott az országút mentén elhúzó árokban a fedezék kihasználását gyakorló honvédek láttára ezt a megjegyzést tette: „Milyen hülyeség az, amit csinálnak!” — majd röviddel utóbb: „Hogy hentergetik őket, de ők (t. i. a parancsnokló tiszt és altiszt) nem henteregnek!”

Az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét csupán a KBTK. 46. §-ába ütköző hatóságsértés kihágásának minősítette, amely büncselekményt a törvény szerint az követi el, aki a hatósági hivatalnokot vagy közeget hivatalos eljárásában sértő kifejezésekkel illeti. Ezt az álláspontját az elsőfokon eljáró bíróság azzal indokolta, hogy a vádlott az ismertetett kifejezéseit nem általánosságban a magyar fegyveres erő, hanem csak a gyakorlatot vezető tiszt és altiszt ellen használta és mert a gyakorlatozó katonák a vádlott szavait nem hallhatták s így azok reájuk izgató hatást nem gyakorolhattak.

A Kúria azonban mostani döntésében a vád álláspontját tette magáévá, mert szerinte az elsőfokú bíróság a vádlott szavainak értelmét tévesen fogta fel s így tévesen is minősített. Ítélete indokolásában megállapítja legfelső bíróságunk, hogy a vádlott megjegyzéseinek éle nem a gyakorlatot vezető tiszt és altiszt ellen, hanem a katonák által végzett gyakorlat ellen irányult; azt állította be nevetséges és gyűlöletes színben, amikor hülyeségnek nevezte és úgy tüntette fel, hogy annak fardalmait csak a katonák viselik, míg a tisztek és altisztek kivonják magukat alóla. Minthogy pedig a hareszerű kiképzés céljait szolgáló gyakorlat a katonaság részéről teljes odaadást és feltétlen fegyelmet követel, nyilvánvaló, hogy a vádlott idé-

vitész Bőjtke Péter alhadnagy hat árvája.

zett szavai, amelyekkel a gyakorlatot nevetségessé és gyűlöletessé tenni igyekezett, a gyakorlatot vezető tiszt és altiszt megszegésénél felül a gyakorlat végzésére irányuló készségnek, vagyis a szolgálati fegyelemnek meglazítására is alkalmasak voltak és így az 1921. évi III. t.-c. 6. § első bekezdésébe ütköző izgatás vétségének tényálladához elegendő, mert ezt az izgatást *egy személy előtt*, mégpedig akár katonai, akár polgári személy előtt is, el lehet követni.

A BTK. 350. §-ába ütköző *zsarolás* vétségének tettese az, aki abból a célból, hogy magának vagy másnak jogtalanul vagyoni hasznot szerezzen, valakit erőszakkal vagy fenyegetéssel valaminek cselekvésére, eltérésére vagy elhagyására kényszeríti. E bűncselekménynél tehát az erőszaknak vagy fenyegetésnek a kényszerített személy akaratának elhatározására kell irányulnia, hogy így a kényszerhelyzet folytán valami olyat cselekedjék, tartsa el vagy hagyjon el, amit máskülönben nem akarna tenni. Sértettnek a fenyegetés beváltásától tartania kell.

A most szóvá teendő esetben az volt a tényállás, hogy a vádbeli alkalommal vádlott a sértett gépész műhelyének ajtaját betéve, azzal fenyegette meg a sértettet, hogy onnan addig nem mehet ki, amíg a kérdéses varrógépen a kívánt javítást, a tolókerék kicserélését nem eszközli, majd amikor ezt a sértett megtagadta, vádlott őt a műhely egyik sarkába szorította, ott a gallérjánál megragadta s ugyancsak azzal fenyegette meg, hogy addig nem engedi ki a műhelyből, amíg olyan értelmű nyilatkozatot nem állít ki, hogy egy tolókerékkel tartozik, amelyet ő cserélt ki. — mire sértett a kívánt nyilatkozatot a vádlott részére kiállította.

Indokolásában megállapítja a Kúria, — a védelemnek az egész eljárás során hangoztatott azzal az érvelésével szemben, hogy a vádlott az ő jogos igényének érvényesítése végett járt el a sértett ellen, amikor is a fellépésével olyan erőszakot vagy fenyegetést, mint aminőt a törvény kíván, nem fejtett ki: — hogy a vádlottnak a megállapított tényállás

szerint a sértettel szemben tanúsított fellépése és eljárása a sértett személye ellen irányuló olyan erőszakos és fenyegető magatartás, amely alkalmas volt az egyébként is testi fogyatkozásban szenvedő sértett megfélemlítésére. De alkalmas volt egyben arra is, hogy a fenyegetett sértett elhatározását az ő akaratától eltérő és a vádlott akaratának megfelelő irányban befolyásolja, aminthogy a sértett a fenyegetések hatása alatt a követelt nyilatkozatot a vádlott részére nyomban ki is állította. Ennek a nyilatkozatnak megszerzése által vádlott azt a nyilvánvaló célt kívánta elérni, hogy a varrógép rendbehozatalának további újabb költségeitől mentesüljön és ennek költségeit a sértettre hárítsa. Ebből pedig kétségtelen, hogy a vádlott vagyoni haszon-szerzésre irányuló szándékkal cselekedett akkor, amikor a sértettet a nyilatkozat kiállítására, a használt és megfélemlítésre alkalmas erőszakos és fenyegető magatartása által, tehát jogtalan módon kényszerítette.

Az alábbi esetben az alsófokban ítélező törvényszék és kir. ítélőtábla a vádlottat a BTK. 400. §-ában meghatározott és annak második bekezdése szerint minősülő közokirathamisításban bűnösnek mondta ki, mert a bíróságok álláspontja szerint a vádlott a saját részére jogtalan haszon szerzése céljából szándékosan közreműködött arra, hogy anyagi helyzetét illetően valótlan tény vezettségbe a szegénységi jog megadásáért a bírósági eljárásban előterjesztett kérelem alapjául szolgáló hatósági bizonyítványba, tehát közokiratba.

Az irányadó tényállás szerint ugyanis vádlott a kérdéses alkalommal megjelent a község előljáróságánál s ott a férje ellen indítandó házassági bontóper céljára szegénységi bizonyítvány kiadását kérte. Amikor az ott eljáró községi irodatiszt azt kérdezte a vádlottól, hogy van-e ingatlan vagyona? — a vádlott a valóságnak meg nem felelően azt jelentette ki, hogy nincsen, elhallgatva azt, hogy ő valójában egy házas ingatlan egynolcad-részenek résztulajdonosa. Az irodatiszt a vádlott ezen előadásának megfelelően állította ki a kérdőívet s ennek folytán a községi főjegyző a kért szegénységi bizo-

nyítványt ki is adta a vádlott részére. Vádlott a bizonyítványt a kérdéses perben be is csatolta abból a célból, hogy ezáltal magának az illetékmentességet és a tanudíjak előlegezését magában foglaló szegényjogot elnyerje.

A törvényszék és ítélőtábla által, ítélezésük alapjául elfogadott tényállás a most ismertetett szövegezésében valóban a vádlott bűnössége mellett szól. A Kúria azonban a kérdéses bűnügy iratai közt levő községi előjárósági bizonyítványnak eddig figyelembe nem vett abból a kijelentéséből, hogy a szóban forgó szegénységi bizonyítvány kiállítására napján a vádlott fentebb megjelölt ingatlanának jövedelme nem volt akkora, hogy a vádlott a fennálló törvényes rendelkezések alapján szegénységi bizonyítványt ne kaphatott volna: megállapítja, hogy a vádlott a kért szegénységi bizonyítványi akkor is megkapta volna, ha nem tagadta, illetve a valóságnak megfelelően bementa volna, hogy ő a kérdéses ingatlannal bír. Minthogy pedig a vád alapjául vett közokirathamisításnak egyik lényeges tényeleme a jogsérelem okozása vagy annak lehetősége, a jelen esetben pedig a Kúria által figyelembe vett községi előjárósági bizonyítvány adataira figyelemmel a jogi sérelem lehetősége sines meg:

A Kúria ezen az alapon, az alsóbíróságok által hiányosan megállapított tényállás helyesbítése mellett, a vádlottat büncselekmény hiányában a vád alól felmentette...

Bukovinai székely-magyarjaink hazatelepítése.

E történelmi eseményekben annyira változatos év májusának derekán, amikor már az ősi Bácska területén ismét a magyarság vette át történelmi hivatását, egy bámulatos gyorsasággal végrehajtott telepítési mozgalom zajlott le, melynek az volt a célja, hogy a Hazánkból csaknem kétszáz évvel ez előtt elszakadt székely véreinket Bukovinából hazatelepítsük, otthonhoz és földhöz juttassuk.

Ezeknek a bukovinai magyaroknak külön történelmet írt a sorsuk, azoknak a végzetes események során, melyek a székelység történelmében a „mádéfalvai veszedelem” néven ismeretesek.

A székelyek a maguk erdélyi ősi földjükön kiváltságos nemesi jogokat élveztek, amelyek közé többek között az is tartozott, hogy személyesen nem kellett katonai szolgálatot teljesíteniük. Téves volna ebből arra következtetni, hogy a székelység antimilitarista lett volna és hogy talán azért voltak meg ezek az előjogai, mert ki akarta volna vonni magát a katonai szolgálat teljesítéséből. Nem, mert ez a nemesi kiváltság a székelység életfeltételeinek fenntartásával, a családalapítási lehetőségekkel volt szoros összefüggésben. Abban az időben ugyanis a székely férfiakat kilenc esztendei katonai szolgálatra kötelezték, ezzel megszünt volna a családalapítás lehetősége, a népességi gyarapodás és a mostoha föld művelésénél az élet fenntartásának biztosítása. Ezért volt szüksége a székelységnek a katonai szolgálat alól való mentességre, hogy a katonai szolgálat helyett, amit osztrák érdekekért kellett volna teljesítenie, megvívhasssa életharcát sovány földjén törzsének fenntartásáért és gyarapodásáért.

Most még erre a sovány életlehetőségeket adó

székelyföldre is kiterjedt sokak szerzési vágya! Ezért határozták el a székely határőrség felállítását. Mária Terézia parancsa — mellyel a székely határőrség felállítását elrendelte —, csak arra szól, hogy önként jelentkezőkből szervezzék meg ezt a szolgálatot. Bucow generális, majd később Zsifkovics altábornagy azonban a legkérlelhetetlenebb eszközökkel fogtak hozzá a székelyek kényszorsorozásához. Háromszékben és Udvarhelyben sikerült is egyrészben végbevinni akarataikat, azonban Osik vármegyében a székelység ellenállásra szervezkedett a jogtipró osztrák tőrekévekkel szemben. A székely nemesség Mádéfalván gyülekezett, itt 1764 január 6-ának, Vízkereszt ünnepének éjszakáján Zsifkovics parancsára Carató alezredes tűz alá vettette a falut, a menekülő székelyek közül négyszáz asszonyt, gyermeket, idősebb és fiatalabb férfiút a legválogatottabb kegyetlenséggel kivégeztetett, Mádéfalvát pedig felgyújtotta, a falu porrá égett.

Aki tudott, a havasokon át Moldvába menekült, új hazát keresni. Itt, a havasalföldi vajdák uralma alatt élt ez a nép pár esztendeig, amikor gróf Hadik András hadai elfoglalták 1774-ben Bukovinát, — a tábornagy megszánta e Moldvában sínylő népet és 1784 őszén megkezdte Bukovinába való áttelepítésüket. Ekkor 94 család került át Bukovinába, akiknek lélekszáma 397 volt. 1784-től 1786-ig a természetes szaporodás és újabb erdélyi menekültek átözlése folytán 2287 lélek alkotta ezt az idegenbe vetődött székely-magyar népesoportot, mely gróf Hadik András nevére megalapította Hadikfalvát és Andrásfalvát, II. József császár, akkori uralkodó nevére pedig Józseffalvát, valamint Istensegits és Fogadjisten telepés községeket.

Azóta ott élt törzsük a messzi idegenben, Bukovinának oroszországi határszélén. Kétszáz esztendeig bujdosott, vergődött ez a nép odakint, de az idegenben is megőrizte magyarságát a testvéri közösség, az izes magyar nyelv, a népszokások és népviselet megtartásában. Szívében és lelkükben mindig idetartoztak ők az elfelejthetetlen magyar Hazához, soha nem hoztak szégyent a magyar névre, tisztességben és becsületben éltek és soha nem adták fel a reményt, hogy egyszer ide visszatérhetnek.

Az álmuk valóra vált. A Bukovinába elszakadt magyarokat most hazavezérelte a magyarok jó csillagja és beköltözhettek a hazaáruló szerb dobrovójácok földjeire és házaiba, akik a magyar honvédség győzelmes délvidéki hadjárata után egytől-egyig mind kereket oldtak.

Hosszú vonatkaravánokkal jöttek haza a megszentelt Haza ősi földjére s amerre útjuk vezetett, mindenütt a szeretet nagy megáradása fogadta őket. A beszterce-naszódvármegyei Kósna határállomáson lépték át az országhatárt. Bethlen—Dés—Kolozsvár—Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Rókus—Szabadka—Újvidék volt az útvonaluk, míg végül Újvidéken megtörtént az elosztásuk az egyes telepés községekbe. Tizenötezer magyart telepített haza alig egy hónap leforgása alatt vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár, telepítésügyi kormánybiztos.

Az új otthonokba betelepülteket minden készen várta. A legtükrösebben megszervezett ellátásuk, a mintaszerű közegészségügyi szolgálat, a hit ápolására világi és szerzetes papok, az iskoláztatás folytatására tanítók, a napközi otthonokban pedig óvó-

nők serege. És várta őket az áldott bácskai televényen a föld munkája is, aminek folytatásához és befejezéséhez azonnal hozzáfogtak: kalákában, közös munkaalapon, úgy, hogy most már aratók vidám énekétől hangos a bácskai föld, mely huszonkét rab-

ságos év után ismét magyar és magyaroknak ad kenyeret, az élet szent magvait.

És ma már a nagy magyar alföldi költőnek, Juhász Gyulának örökszép versével mondják együtt hazatért magyarjaink a föld, az ősi föld áldását:

— Hold, ha feljő, nap, ha támad,
Megérezzük azt a vágyat:

Leborulni, le, a földre,
Az Anyára, az örökre.

„Rémhírterjesztés és fecsegés: hazaárulás!”

Ez az ismeretes szövegű plakát lassan — úgy látszik — feledésbe merül. Pedig éppen most igen megszívlelendő volna figyelmeztetése, mert különösen a mostani napjainkban burjánzott fel ismét e két eredendő bűn: a rémhírterjesztés és a fecsegés!

Mind a kettő halálos bűn, mégsem tudjuk mindennapi életünkben kiirtani. Sem a polgárság, sem mi! ... Pedig itt is nekünk kellene jó példával előljárnunk, mert hogy üldözzük azt másnál, amibe mi is beletévedünk?! Katonának, csendőrnek és egyáltalán, minden jó magyar embernek elsőrendű feladata ennek a figyelmeztetésnek megszívlelése, mert a rémhírterjesztés és a fecsegés a legnagyobb vétkek, amibe beleeshet a hazáját féltő és szerető magyar ember!

Kísérjünk végig egy ilyen hírt, nézzük meg, milyen utat futhat be? Hová vezet a fecsegés, mit eredményez a rémhírterjesztés, hogy lesz belőle akarva, nem akarva: hazaárulás!

Egyik, a szomszédos falvaktól meglehetősen

nagy távolságra fekvő határmenti tanya felett, éjszaka több gépből álló repülő-kötélék vonul át. Rendes állapotok vannak, a honi légvédelmi készültség nincs elrendelve.

A tanyán lakók közül egyik beszédesebb gazdaember másnap reggel vásárra igyekezett, elmeséli ismerőseinek, hogy az egész éjszaka nem tudott aludni, úgy búgtak feje fölött a repülőgépek, tán százán is lehettek...

A hírt kételkedően fogadóknak a gazda felesége is bizonygatja, hogy bizony úgy van! Megtoldja azzal, hogy ő látta is, amint egymásnak rakétával jelzéseket adtak csakúgy mint tavaly, mikor erre-felé is volt valami gyakorlat.

Az ismerősök most már nem kételkednek és a vásárban elterjed a híre, hogy idegen repülő repültek át a megyén és igazán különös, hogy a közigazgatás, meg a katonaság nem gondoskodik arról, hogy ilyesmi ne történhessék meg.

A hír terjed tovább, mindenki hozzátesz valami keveset és a vásári lacikonyhában már arról beszélnek az emberek, hogy háború lesz, már tegnap egész estétől hajnalig szálltak a repülő, lövöldözés is hal-

latszott, bezzeg a csendőrök nem ez után néznének, hanem itt lebzselnek a vásáron...

Néhány „ijedt fajhoz“ tartozó kereskedő már csomagol is, még biztatja is embereit:

— Jó lesz sietni, mert egy-kettőre nyakunkon az ellenség egész repülő ereje!

A hiszékeny és az ilyen hírekre hamar megijedő emberek elsápadnak és... sietve kotródnak tovább. Hazamenet idegenekkel találkoznak. Azoknak már azt mesélik, hogy abamaradt a vásár, mert lehet, hogy nagyon hamarosan háború lesz!

A hír egyre terjed és némelyik vásáros falujába érve nyíltan elégedetlenkedik az „állapotokkal“ és véleményét a bérlőeknek is megmondja. Hogy alátámassza fecsegését, úgy terjeszti a rémhírt, hogy megtörtént határsértésről mesél, bizonygatja, hogy ő is azért hagyta ott hamarabb a vásárt, hol pedig fontos vásárolni valói lettek volna...

A bérlő ijedősebb természetű ember. Félti készpénzét, másnap gyorsan bemegy a kisvárosi bankba, kivieszi betétjét, sorra jár minden kereskedőt és amit csak lehet, felvásárol.

— Mit lehessen tudni?!... mondja sokat sejtető szemforgatással és megbolondít még néhány féltős természetű embert.

Mivel tanultabb, olvasottabb ember, ellenőrizhető rémhíreket nem mesél, hanem mindent csak „körvonalaz“. Sohasem mondja meg egyenesen, hogy kitől, mit hallott: csak általánosságban beszél.

— Hallottam ettől, mesélte egy valaki... jóismerősöm szerint... katonatiszt barátomnak az a véleménye... — és mindég a jólétesült, de diszkrét ember álarcában hinti széjjel a mótelyt.

A hír pedig egyre jobban terjed. Egyesek már ejtőernyős vállalkozásról tudnak, mások szerint bombáztak az idegen állam repülői!...

Komoly emberek fejcsóválva hallgatják a híreket:

— Lehetetlen — mondják, — az újságok szót sem írnak az egésztől!...

— Hja! A cenzúra... — vágják ki a tromfot a „tettenérték“ és ezzel mindenki napirendre tér a dolog felett.

Még a csendőr is, aki ismerős magántársaságban hallja, hogy már szinte napirenden vannak a határsértések, az elmúlt napokban is állandóan átszálltak felettünk idegen gépek!...

A csendőr csak nevetve legyint:

— Bolondság! Ijedt emberek képzelődése!... — de nem fogja fölön ezt a rémhíterjesztőt, pedig kötelessége volna!

Mert mi történik tovább?

A hír eljut a határőr-őrsre is, ahol jóakarójuk figyelmezteti őket, hogy jó lesz vigyázni, mert minden pillanatban támadás következhet bel! Az őrsparancsnok mosolyog:

— Csak jöjjenek! Majd elbámunk velük! — adja a „rettenthetlent“, de azért úgy adja tovább a hírt, hogy Kovács határőr elhatározza, hogy ő ma éjjel megakadályozza, hogy az őrsöt meglepjék az idegen ejtőernyősök és páncélosok...!

Ezért aztán az éj sötétjében, a felváltásra közeledő új őrre és az őrsparancsnokra rá lö!

Az őrs felriad, a túldoldali, idegen állambeli őrs is. Pillanatok alatt vad lövöldözés kezdődik, mert a vakrémület gyorsabban jár, mint a leggyorsabb szélvész!

A faluban félreverik a harangot, mindenki rémülten menekül, a közbiztonsági szervek tárbeszélőhöz rohannak, felkerekedik a csendőrök is, hogy segítségére menjen a bajbajutott határőröknek...

Csak reggelre derül ki, hogy vaklárma volt az egész! De a körülményes diplomáciai kivizsgálást nem lehet elkerülni, ez az eset is hozzájárul, hogy mind jobban elmérgesedik a két állam közti viszony. Az idegen állam kétszeresére növeli a közeli helyőrsége állományát, pedig a mi felső vezetésünk talán éppen ezt a helyet szemelte ki bizonyos jövőbeli alkalomra, mert a helyőrség kevés volt itt, stb., stb.

A vaklárma elül, de azt a szerencsétlen határőrt nem támasztja fel senki, akit a sötétben talán éppen saját bajtársai löttek agyon!...

Csak rövid és talán túlzott formában mondtuk itt el egy rémhír, egy ostoba, meggondolatlan fecsegés történetét és íme: láthatjuk a teljesen valószerű eredményt! Az pedig egyenlő a hazaárulással!

Ezért kell tehát mind magunknak óvakodni a fecsegéstől és rémhír továbbadásától, de ezért kell másoknál is a legerélyesebb módon megakadályozni azt! Akkor majd meggondolja az a gazdaember, vagy városi polgár, hogy vélt eseményeiből ne következtesse kénye-kedve szerint és ne hintse el rémhíreit a nagyvilágba!

De első parancs önmagunkhoz szóljon: ne meséljünk, ne legyünk „jólétesültek“, mert ránk kétszeresen érvényes e mondás:

„Rémhírterjesztés és fecsegés: hazaárulás!“

KATONAI ISMERETEK.

Korszerű páncéljárművek.

Irta: TOLNAY LAJOS fhdgy.

A korszerű páncélos csapatok ismertetése után, ebben a cikkünkben a korszerű páncéljárművekkel foglalkozunk. Melyek tehát a páncélos megsemmisítés eszközei?

Műszaki felépítés tekintetében vannak: kerekes, félig kerekes, félig hernyótalpas, tisztán hernyótalpas és végül különleges páncéljárművek.

A kerekeken járó páncéljárművek a páncélgépkocsik. Ezek teljes egészükben páncélozott gépkocsik, kerekeik lövésbiztos gumiból vannak. (Találat esetén a gumianyag önmagát vulkanizálja.) A páncélgépkocsi elején és végén egyaránt beépített kormány szerkezet lehetővé teszi, hogy fordulás nélkül tudjon a jármű visszafutni. Kerekes voltánál fogva úthoz kötött, rendkívüli nagy sebesség kifejtésére alkalmas páncéljármű, mely három: könnyű-, közepes- és nehéznagyságban szerepel a korszerű páncélos csapatok szervezésében.

Mi a páncélgépkocsik feladata?

A felderítés, a gyors hírszerzés, a gyorscsapatok biztosítása mindennemű földi meglepetés ellen. Páncélgépkocsik törnek előre a hadműveletek kezdetén, hogy az ellenséggel az érintkezést felvegyék, azon szüntelenül rajta tapadva: megfigyeljék és észleleteket gyorsan és megbízható módon a kiküldött parancsnokságainak jelentsék. Az üldözés gyors és megbízható eszközei, saját visszavonulás esetében viszonylag nagy a feltartóztató erejük. Rendszerint

Könnyű német páncélgépkocsi.

Közepes német páncélgépkocsi.

Nehéz német páncélgépkocsi.

más páncélos alakulatokkal együtt harcolnak, önállóan inkább a felderítés és a megbízható összeköttetés személyi eszközei. Beváltak abból a szempontból is, hogy merész csapat-vezérek előrevívői legyenek a legelső vonalakig, ahol azok a helyzetéről gyors és pontos képet szerezhettek.

Rádió adó-vevő berendezéssel felszereltek, Nagyságukat részben kerékszámuk, részben fegyverzetük határozza meg.

A könnyű páncélgépkocsi: géppuskákkal, a közepes: nehéz puskával, nehéz géppuskával, a nehéz páncélgépkocsi kis ürméretű löveggel felszerelt páncéljármű.

Minden páncélgépkocsi jó terepjáró, de kerekes berendezése inkább útra való.

A páncélgépkocsi a páncélos csapat szeme!

A félig kerekes, félig hernyótalpas járművek sorába tartoznak a különféle vontatók és szállító-

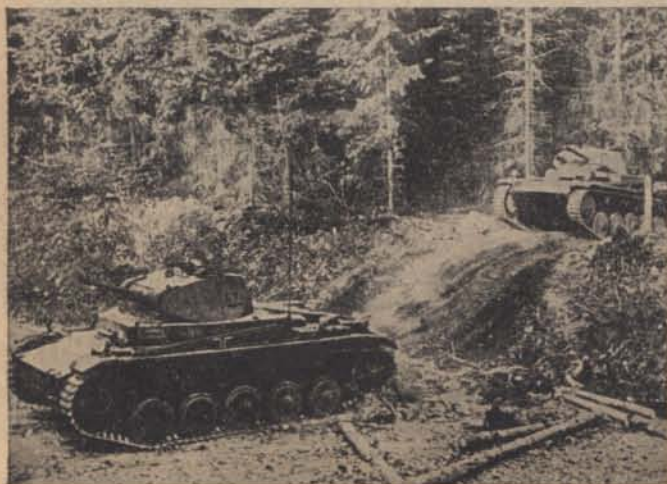
Német gépkocsizó gyalogság.

járművek. Előnyük a kifejezetten jobb terepjárás és így a harcokszialakulatok biztos követése.

Ez a típus kiválóan alkalmas tüzérségi vontatóul, nem lesz kénytelen a harcba került páncélos csapat tüzérségi támogatás nélkül harcolni. A légvédelmi tüzérség is e páncélos vontató segítségével tud minden terepadta helyzetben biztos légvédelmet nyújtani.

Kiválóan alkalmas legénység szállítására is a gépkocsizó gyalogságnál, gyors páncélos terepjáró, tehát minden követelménye megvan a harcokszik követésére.

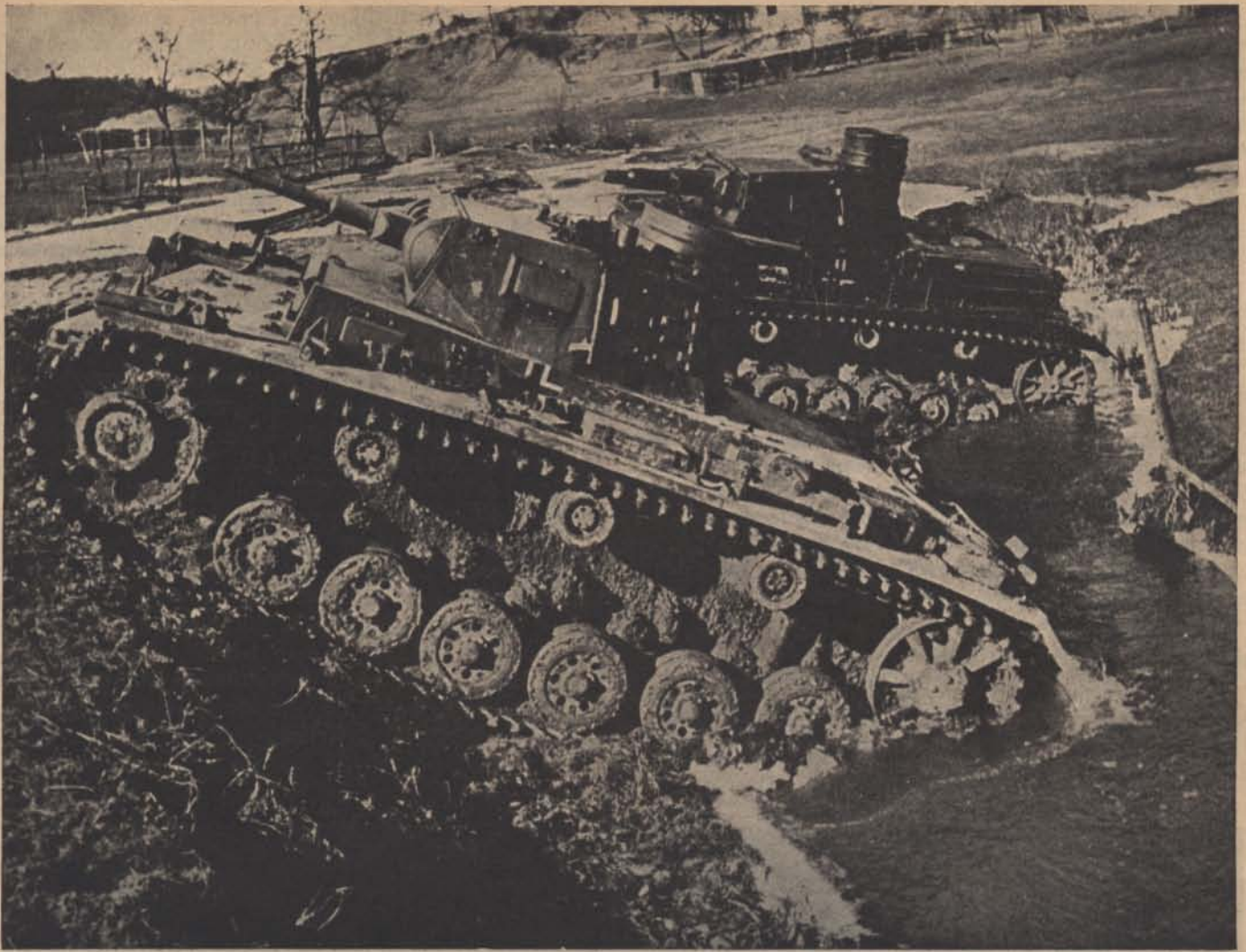
Tisztán hernyótalpu rendszerűek a harcokszik.

Előnyomuló német könnyű harcokszik.

Sziklás terepen tör előre a német közepes harcokszik.

Német áttörő harcokosik hegyi patakon haladnak át.

Egyaránt egyesítik magukban mind a tűz-, mind a lökőerőt. A páncélos támadás eszközei, az áttörés végrehajtói. Szerkeztésüknél két ellentétes követelményt kell kielégíteni: a gyorsaságot és a páncélvastagságot. Utóbbi a gyorsaság rovására megy! Így a különféle harcokosfeladat teremtette meg a különböző harcokosifajtákat.

A korszerű könnyű harcokosi géppuskákkal felszerelt, rendszerint három kezelővel harcoló, géppuskákkal ellátott, gyors páncéljármű. Páncélzata inkább csak gyalogsági tűz ellen véd, ezzel szemben sebessége az 50–55 km-t is eléri. Helység-harcban, megrendült ellenséggel szemben, üldözésre, felderítés kiegészítésére használják.

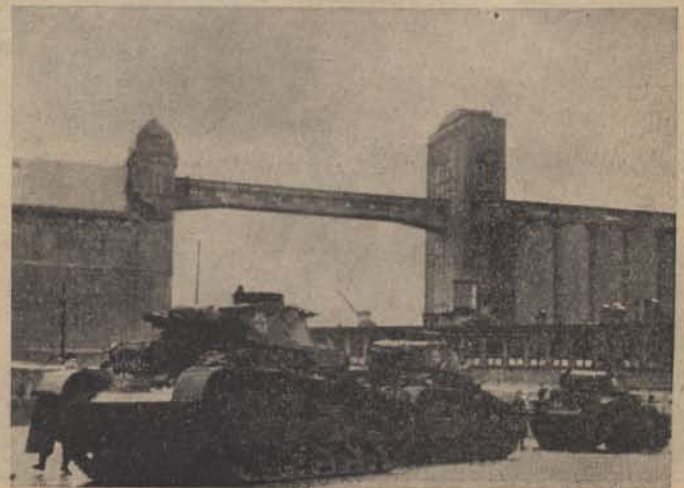
Egyik változata a hasonló méretekben készült, de tűzerősebb fajta, benne: nehéz puska és nehéz géppuska, vagy gépágyú és nehézpuska. Ehhez természetesen egy újabb, tehát összesen — rendszerint — négy kezelő szolgál. Páncélzata valamivel erősebb fokú, mint az előbbinek.

A korszerű harcokosi leggyakoribb és legkedveltebb formája a közepes nagyság. Ez az áttörés lendületes végrehajtója, a páncélos csapat büszkesége! Ennek jutnak a legnehezebb, de a páncélos részére legszebb feladatok!

A korszerű közepes harcokosi öt főből álló legénységét kb. 50 km-es sebességgel viszi, jóformán

minden terepadta akadályon keresztül. Négy fegyvere is van: két géppuska, egy nehéz géppuska és egy kb. 5 cm-es ágyú. Páncélzata kibírja a páncéltörő ágyú találatát is!

Különleges feladatok megoldására szolgál az áttörő harcokosi. Nevének megfelelően, minden akadályt, ami gyakorlatilag előfordulhat: legázol, min-

Német nehéz harcokosik kihajózás után.

den terepnehézségen keresztül küzdi magát. A legváltozatosabb terepet, esőt, homokot, vizet, sziklát egyaránt jól bírja. Mint a régi világ faltörő kosa, úgy zúg előre és lehengerel, megtör minden ellenállást. Erős páncélzata ellenére hatalmas teljesítményű motorja közel 60(!) km-es sebességgel mozgatja! Két géppuska, egy nehéz géppuska és egy kb. 7 cm-es löveg a felszerelése. Ekkora tüzérvél természetesen kiválóan megfelel a harcokcsivadászok pótlására is.

A korszerű nehéz harcokcsik különlegesen kiképzett páncélananyagból készültek és némelyik valószínűségi mozgóerőd. Betonerődítmények leküzdésére való fegyverzettel és ezeknek megfelelő alapzatot nyújtó súlyban készülnek. Sebességük 15–20 km, súlyuk 30–70 tonna! Három-négy géppuska, két kisebb ürméretű, egy 7 cm-es ürméretű lövege kiszolgálására 12–15 embert is visz eme harcokcsi-óriás! Aki egyszer közelebbről megnézett egy motorkerékpár mechanikai és elektromos berendezést, az elképzelheti, mit jelent ekkora tömeg és súly tisztán csak mechanikus mozgatása ellenséges behatások alatt!

Valamennyi harcokcsi rádió adó-vevővel felszerelt.

A korszerűség követelte új fegyver a harcokcsivadász, amely a páncélosokat mindenüvé követni tudja hasonló szerkesztési elveinél fogva és terepjáró képességével.

Feladata kizárólagosan páncél elhárítás, harcokcsi és más páncéljármű leküzdés, légvédelem.

Nehezebb formában ez a korszerű rohamágyú feladata is, közvetlen lövéssel és irányzással beton-erődök és nehezebb típusú harcokcsik leküzdésére való. Ez a páncélosok igazi tüzérsége!

A korszerű páncélos alakulatok harcokcsi része ezred kötelékekből áll. A harcokcsi ezred 2–3 harcokcsi zászlóaljából, a vezetés szerveiből és megfelelő közvetlen csapatokból áll. Ezek az út felderítésére és az összeköttetésre szolgáló motorkerékpárosok, a vezetés céljaira szolgáló rádiósok, műszaki feladatok elvégzésére való páncélos utászok, a közvetlen tűztámogatást nyújtó harcokcsivadászok, valamint megfelelő műhely részleg és gépkocsizó vonat a lösz, élelem és üzemanyag szállítására.

A harcokcsi zászlóalj hasonló módon közvetlenekből és vezetési szervekből, könnyű, közepes és nehéz harcokcsi századokból áll. Van egynemű (pl. tiszta közepes) és vegyes szervezés is.

Az összeköttetés egyedüli eszköze harcban: a rádió. Menetek alatt célszerű összeköttetési mód a motorkerékpáros hírvívók szolgálata.

A harcokcsi alakulatok, lehetőleg több oszlopban törnek előre, ha nincs más lehetőség: nagy távolságok beiktatásával egy útvonalon nyomulnak előre.

A légvédelmet a harcokcsivadászok és a beosztott légvédelmi tüzérség látja el.

A harcokcsi csapat feladatát mindig az ellen-

Német rohamágyú.

ségre való rátöréssel: támadással oldja meg. Ehhez készenlétbe helyezkedik, majd lépesónként rohanja meg az ellenséget.

Az áttörés után — repülő adta tájékoztatás alapján — gyorsan és kíméletlenül törnek előre a harcokosi csapatok...

Különleges feladatokra szolgálnak a különleges páncéljárművek.

Ezek vagy a vezetés részére szolgáló parancsnoki kocsik, vagy különösen nagy teljesítményű rádiós harcokosik. Sajátos műszaki feladat elvégzésére szolgálnak a ködösítő, gázfertőző, vagy fertőtlenítő és a lángszóróval felszerelt harcokosik.

Sínpályához kötött páncéljármű a páncélvonat, mely távoli vasút felderítő, helyreállító és romboló feladatok elvégzésére hivatott. Üldözésnél hatásos segítő eszköz lehet, ha a pálya épsége megvan. Ellen-séges szállítások zavarására, saját szállítások biztosítására, visszavonulás fedezésére is alkalmas. Ma már kevésbé használatos: könnyen sebezhetősége és kötött volta miatt. Megrendült ellenséggel szemben azonban még ma is jól alkalmas.

Bemutattuk itt a korszerű és használatos páncéljárműveket. Ismertetésünk teljessége érdekében meg kell említenünk, hogy a páncélos szolgálat válogatott testi és lelki tulajdonságú embereket: férfiakat követel. Gyakran teljesen magárahagyatva, rendkívüli megerőltetések után kell a páncélosnak néha pillanatok alatt határoznia: ehhez magasfokú kiképzésen kívül a szellem fölényes fegyverzete is kell!

Légi és páncél figyelő (jelentő) szolgálat.

írta: Y.

A most folyó háború eddig lezajlott harcainak a repülő és a páncélos erők (páncélgépkocsik, harcokosik) döntő szerepét mutatják.

A csapat szempontjából mindkét fegyvernemnek különös jelentősége van.

A repülő rendszerint meglepően támad, a csapat légtérén nagy sebességgel száguld át és sebezhető felülete kicsiny. Sajátos támadó eljárásával, bombadobásával és géppuska tüzével szemben a csapat különösen érzékeny. Leküzdése különleges lövelést, magasfokú tűzkészültséget kíván, s hatására csak akkor számíthatunk, ha a lövedékek tömegének sűrű tűzfalát fektetjük a repülő haladási irányába.

A páncélos járműveket az alkalmazás sajátosságai, a nagy gyorsaság, a mozgékonyaság és a kis ürméretű lövedékekkel szemben megnyilvánuló védettség a gyalogság legveszélyesebb ellenfelévé teszik.

Az a nagy különbség, mely a harcoló csapat és a két fegyvernem (légi, páncélos) között a sebezhetőség és mozgékonyaság szempontjából fennáll, szükségessé teszi a védekezés fokozott megszervezését.

A megszervezés a figyelő (jelentő) szolgálat kiépítésében és az elhárító fegyverek működésében jut kifejezésre.

Ebben az ismertetésben a figyelő és jelentő szolgálat lényegére világítunk rá, mely azon az elven épül fel, hogy a támadásról a csapatnak oly korán kell értesülnie, hogy mire annak hatását érzi, a védekezésre már fel legyen készülve. Ezt nem lehet rögtönözni, ehhez jól begyakorolt közegekre van szükség, kik különleges feladatukat az óramű pontosságával végzik.

A légi figyelő és jelentő szolgálat.

Ennek ellátását a külön kijelölt, jó látó, halló és megfigyelő képességgel rendelkező figyelők végzik. A figyelőknek ismerni kell a saját és ellenséges repülő ismertető jeleit, a repülőgépek fő típusait, továbbá gyakorlottnak kell lenniök a repülő haladási irányának és távolságának megállapításában.

A figyelés megszervezését a csapat légvédelmi tisztje végzi, ki azokba az irányokba, honnan légitámadás várható, 2—3 főből álló figyelő őrsöket küld ki (felszerelésük: távesső, jelzőzászlók, kürt, rakéta, rádió, vagy távbeszélő). Távolságuk a csapat közelében lévő elhárító fegyverektől kb. 1000—3000 m.

Harcban gyalog mozgó figyelő őrsöket alkalmazunk, melyek a mozgás üteméhez igazodva, változtatják helyüket és rendszerint jellel jelentenek.

A nyugvásban alkalmazott gyalog figyelő őrsök helyhez kötöttek és többnyire rádióval, vagy távbeszélőn továbbítják észleleteiket.

Menet alatt kerékpáros, vagy lovas figyelőőrsöket osztunk be, s azok minden irányba kiküldve végzik a figyelést. Jellel jelentenek.

A légvédelmi tiszt a figyelő őrsöket úgy helyezi el, hogy azok széles légtérrel, messzi távolságra tekinthessenek át. A figyelő őrsből egyszerre csak 1 fő figyel s a parancsnok váltással gondoskodik a figyelés állandóságáról.

A figyelőőrs repülőt észlelve, a repülő számát, irányát és fajtáját azonnal jelenti annak az egységnek, mely kiküldötte, majd ha pontosan felismerte, folytatólag jelenti, hogy az észlelt gép ellenség.

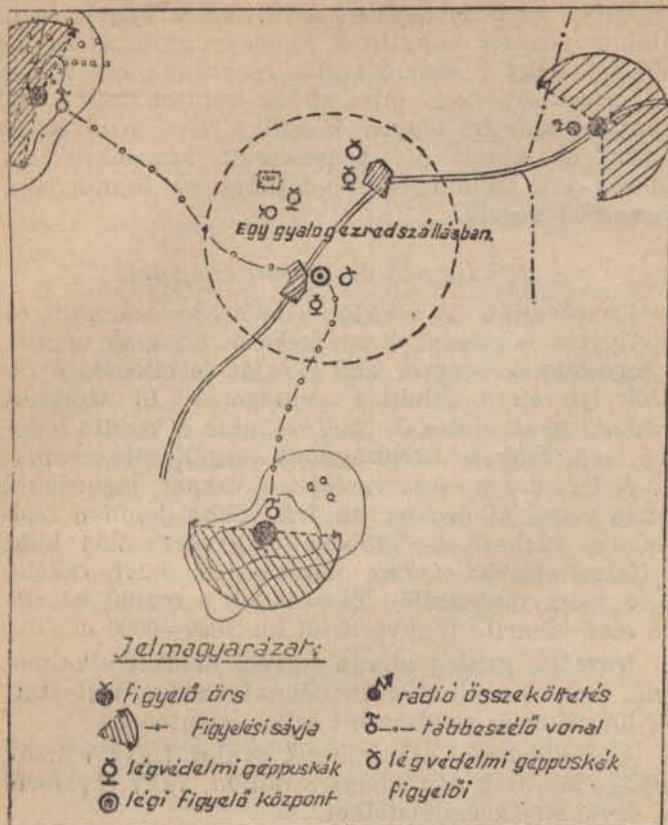
A csapatnál külön kijelölt figyelők vannak, kiknek egyetlen feladatuk állandóan a figyelőőrs irányába figyelni. Ha a figyelő őrs zászló, vagy rakéta jeleit észlelik, ezt azonnal jelentik parancsnokuknak, ki azután elrendeli a csapat és a légvédelmi tüzérvények begyakorolt tevékenységének megkezdését.

A repülőgép percenként 5—8 km. utat tesz meg, s ha feltételezzük, hogy a figyelő őrs felállítási helyén a repülőt 10 km-ről veszi észre s a csapattól az őrs 2 km-re van, akkor a repülőgép 2 perc múlva az észlelés után már a csapat felett van.

Ismerve a tevékenységek sorozatát és a fenti időszámvetést figyelembe véve látjuk, hogy a légi figyelő és jelentő szolgálat közegeinek munkájánál elkerülhetetlen a gyorsaság és a pontosság, mert rövid késedelem, vagy bizonytalanság a védekezés sikertelenségét jelenti.

Tetszik Önnek

a Csendőrségi Lapok képes melléklete? Biztosan. Legyen munkatársunk, segítők abban, hogy minél gyakrabban adhasunk ilyen mellékletet: küldjön fényképeket.

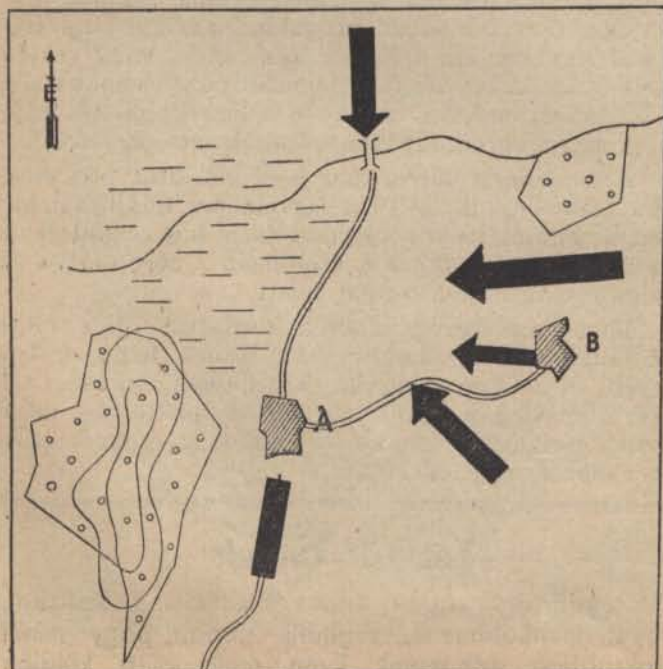

1. ábra. Szállításban lévő csapat légi figyelő és jelentő szolgálata.

Az 1. ábra szerinti helyzetben kb. 4000 ember pihen a szálláskörletben. Hogy ellenséges repülő ne juthasson észrevétlenül a szálláskörlet fölé, erről 3 figyelő őr gondoskodik. Észleleteiket a figyelő központba jelentik, mely aztán a riadójelet adja.

Páncél figyelő és jelentő szolgálat.

A páncél figyelő és jelentő szolgálatot a légi figyeléssel szemben az a körülmény teszi egyszer-

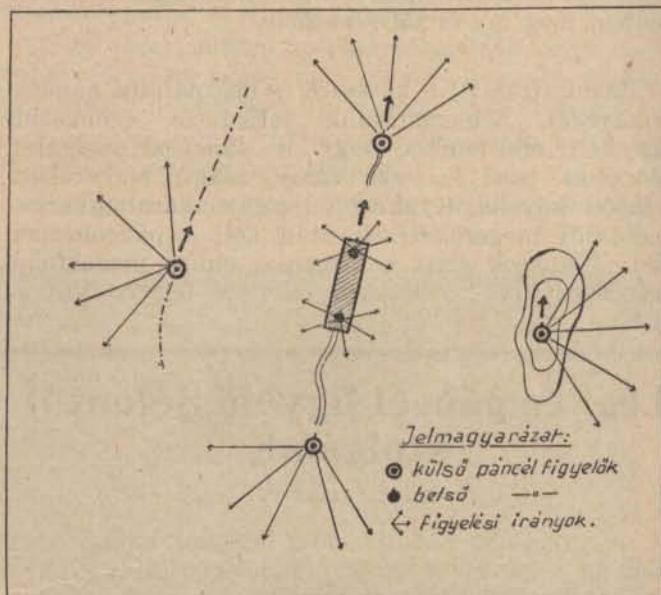
2. ábra. Páncélveszélyes irányok.

rűbbé, hogy míg a légitámadás a csapatot bármely irányból érheti, addig a páncélos támadás a tereptől is függ és éjjel az utakra korlátozódik.

Azokat az irányokat, honnan a csapatot páncéltámadás érheti, páncélveszélyes irányoknak nevezük. (A 2. ábrán a páncélveszélyes irányokat a nyílak mutatják.) Az irányokat többnyire már a térkép alapján megállapíthatjuk.

Amint az ábrából is látjuk, a műúton menetelő csapatot „A” község elérése után „A” község és a híd között Ny. irányból támadás nem érheti, mert az útnélküli erdős magaslat és a vizenyős terület a harcokocsitámadást lehetetlenné teszi. K. felől a patakmenti erdő kivételével bárhonnán, É. felől pedig a műút mentén kell számolni páncéltámadással.

A páncélfigyelés kettős tagozódású s ezt a szolgálatot elsősorban a páncéltörő egységek legénysége látja el, kiknek ismerniük kell az ellenség páncéltámadásait. A figyelés megszervezését a csapat páncéltörő egységének parancsnoka végzi.

3. ábra. A külső és a belső figyelő szolgálat megszervezése.

A külső figyelő szolgálatot a 2-2 főből álló figyelő őrök végzik. Menet alatt motorkerékpáros, kerékpáros, lovas, harcban és nyugvásban gyalog figyelő őröket alkalmazunk.

A figyelő őrök oly távol vannak a csapattól (500-1500 m.), hogy ellenséges harcokocsik felbuknását idejében, még mielőtt azok az elhárító fegyverek hatáskörletébe érkeznenek, látjellel, fényjellel, rádió, vagy távbeszélőn jelezhessék.

A belső figyelő szolgálatot a páncéltörő fegyverek (nehézpuska, páncéltörő ágyú) kezelői végzik. Ők figyelik a külső figyelők jeleit s ennek alapján riasztják fel a páncéltörő fegyvereket és a csapatot, rövid figyelmeztetővel, vagy karjelzéssel mutatva az irányt, ahonnan a támadás várható.

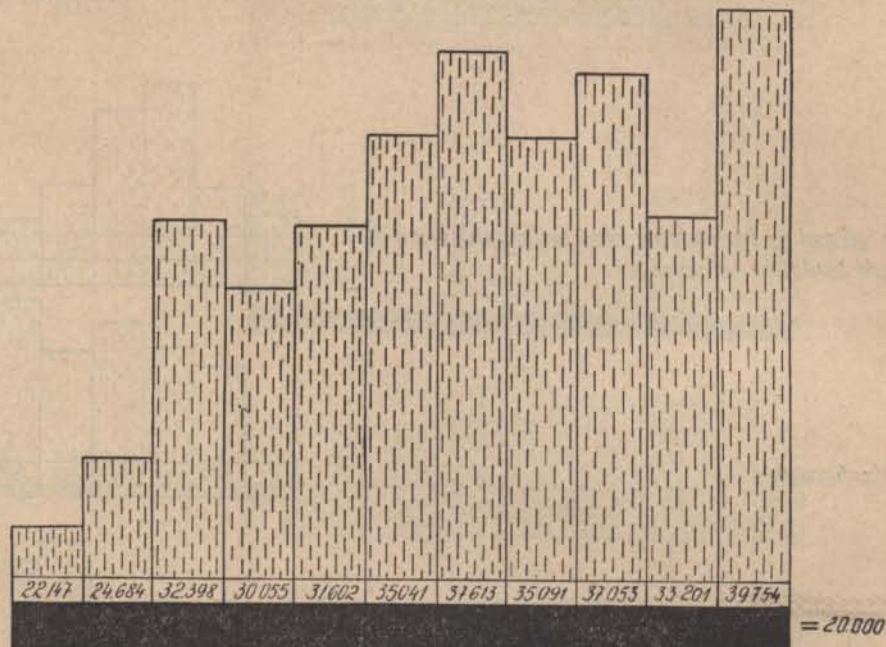
Ki tudta?

A hajók sebességét „tengeri csomó”-val jelölik; egy csomó: óránként egy tengeri mérföld, vagyis 1852 m.

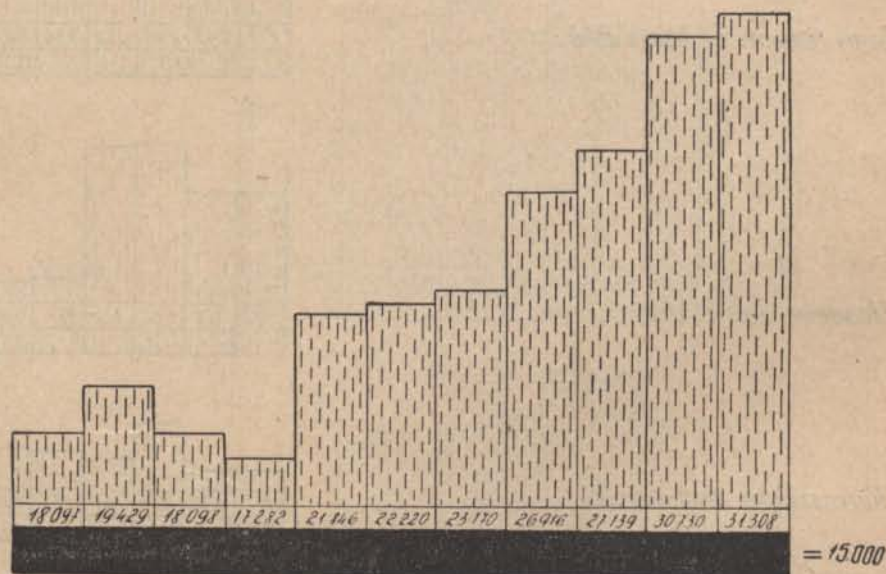
A m. kir. csendőrség működési területén előfordult egyes bűntettek és vétségek megoszlása

1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940.-évben.

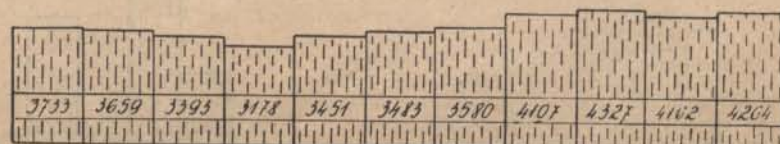
Lopás:

Példalmazás és becsületsértés:

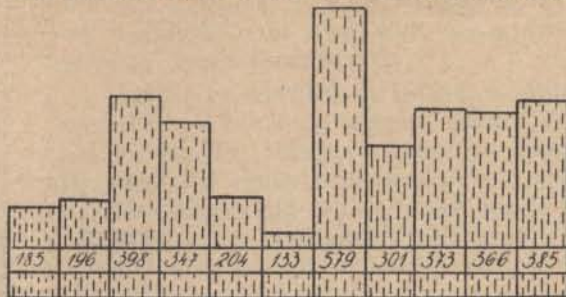
Más vagyonának megrongálása:

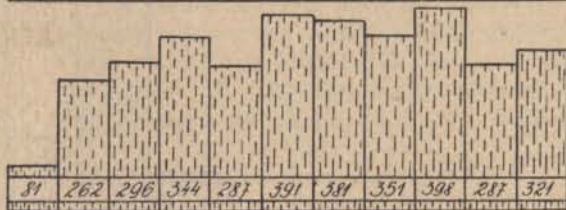
Az m. kir. csendőrség működési területén előfordult egyes bűntettek és vétségek megoszlása

1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. - évben.

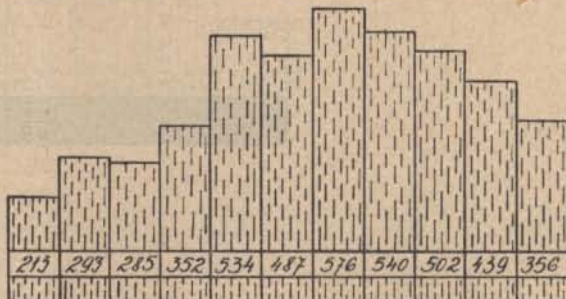
Az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bűntettek és vétségek:

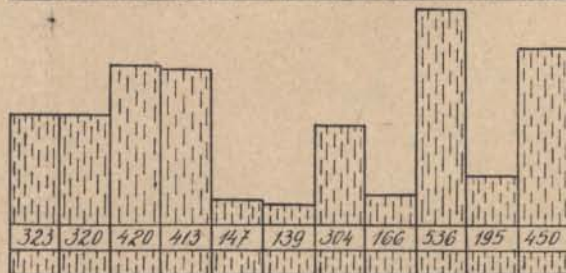
Pénzhamisítás:

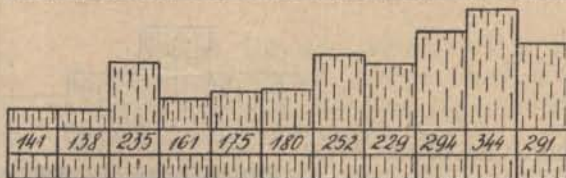
Hamis tanulás és hamis eskü:

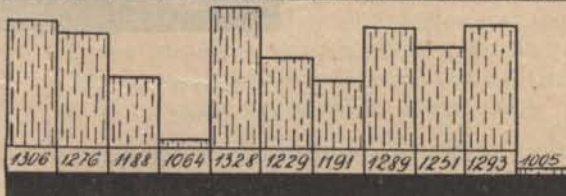
Uzsora:

Közveszélyes munkakerülés:

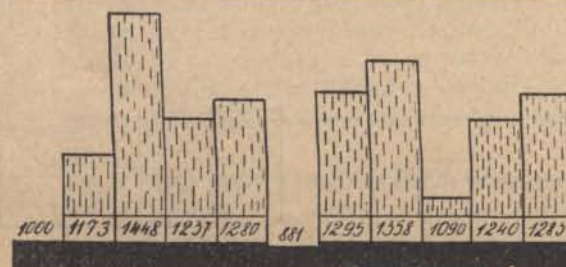

Szemérem elleni bűntettek és vétségek:

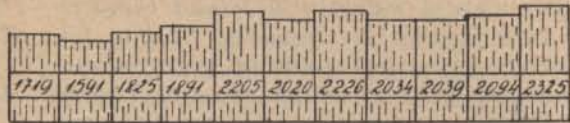
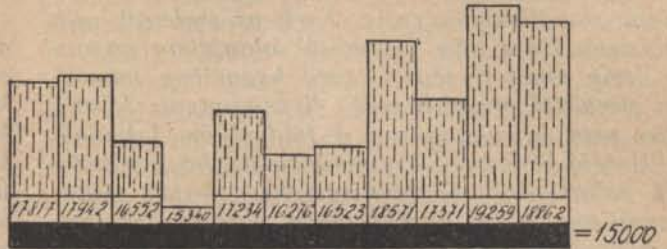
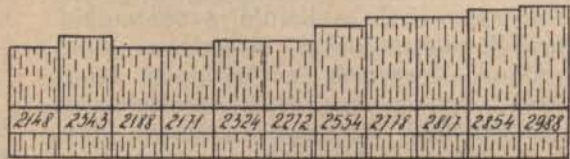
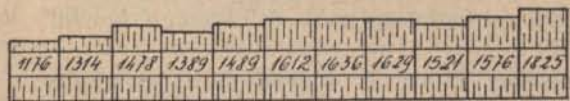
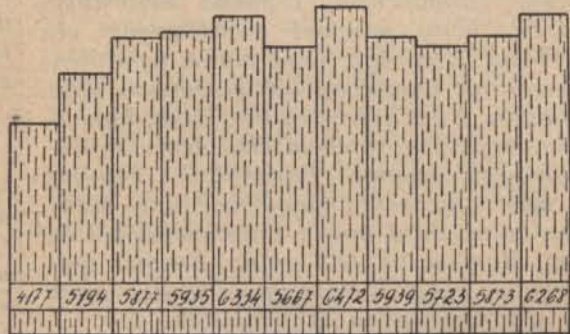
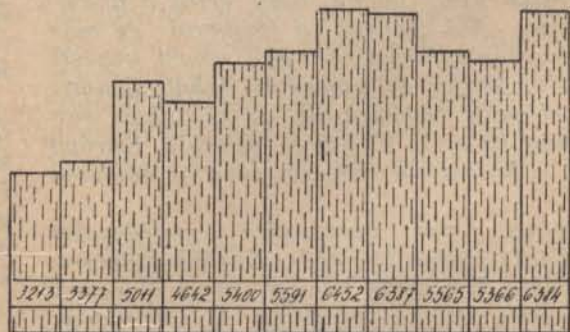
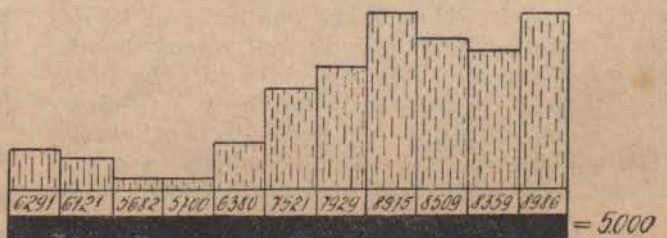
= 1000.

Okirathamisítás:

= 1000.

1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. — évben.

Ember élete elleni bűntettek és vétségek:*Testi sértés:**Magánlak megsértése magánszemély által:**Flablás és zsarolás.**Sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés:**Orgazdaság és bűnpártolás:**Csalás:*

Portyázás.

Ázsia ott állott már a Kárpátokon, a maga kalmük és többtucatnyi másfajtajú félvad tömegeivel, második tatárjárásra készülődve. Ezek a félvadak nem hitték el fogságba jutáskor a katonáinknak, hogy a magyar határon voltak. Ők csak valami németekről hallottak s azt hitték, hogy errefelé minden Németország.

Nem csodálkozunk rajta. Ezek az emberek alig különböznek Batu katonáitól, alapjában ugyanazok. Ázsia nagy térségein, zord hegyeiben tengődnek, a mienktől annyira elütő életviszonyok között, mintha nem is ugyanazon a földgolyón laktunk. A civilizáció csúcspontja számukra az, hogy kivétel nélkül valamennyinek lenyiratták a haját, mikor hadbaszálltak. Ezzel avatták őket európai értelemben emberré, katonává, ezzel a tömeg-kopaszítással elintézték számukra az összes egészségügyi, népnevelő, iskolázó, egyszóval civilizáló problémákat. Földrajzi, néprajzi, világpolitikai, társadalmi ismereteik egyáltalában nincsenek, voltaképpen tehát nem is emberek, hanem egy óriási hadseregnek öntudatlan, nyersösztönű harcosai, pontosan úgy, mint a hátszáz év előttiéek voltak. Túlzás nélkül használhatjuk a közismert és kissé elcsépelet szót: horda. A legszörnyűbb és legkomolyabb értelemben horda.

Ilyen hadsereg állott a Kárpátokon és végig Európa szívének a határán. Ezeknek kellett volna Berlinbe, Bécsbe, Budapestre, Rómába betörniök az azal az ukázzal, hogy mindent pusztítsanak el, ami szép és értékes. Nem úgy, mint már a legutóbbi világháború emberies harcaiban láttuk, hanem úgy, mint Batu csinálta. Nem háborúra készültek, hanem rombolásra, önmagáért a rombolásért. Ázsia sejtelmes, sötét tömegei megint felvonultak Európa határára, de most alaposabb, nagyobbarányú munkát akartak csinálni, mint amire Batunak időből és erőből futotta. Most soron lett volna Európa legnagyobb sarka is, egész Európa mindenestől, amit ez a földrész sok évszázadon át felépített.

Semmi túlzás nincs abban, amit erről a dologról mondtunk. Aki olvassa a lebergi és más visszafoglalt városok, falvak, tanyák népén végzett megszállás svéd, svájci és amerikai, tehát semmiképpen sem elfogult tudósításait, az tisztában van vele, miről van itt szó. Vértürdő készült Európa számára. Ezt a borzalmat előzték meg a németek június 22-én.

Évszázadokra, sok évszázadra emlékezetes dátum marad 1941 június 22-e egész Európa számára. Örvendetes, hogy tisztában vannak ezzel az összes európai nemzetek. Még a franciák is toboroznak önkénteseket ehhez a csakugyan kereszties háborúhoz.

Németek és franciák együtt, egy zászló alatt, a kereszt jele alatt: ebben benne van az egész kérdés lényege. Túlnagy közös ügynek kell annak lennie, ami ezt a két nemzetet egy fegyveres táborba tudja hozni. Polgárok, parasztok, munkások millióinak az életét, családját, hitét, a művelődés verejtékesen felépített alkotásait, a természet magas európai színvonalát kell megvédeni olyan seregekkel szem-

ben, amelyek egyetlen országnak, egyetlen nép-retegnek, egyetlen törekvő embernek sem hoznának jót, hanem mindenkinek és mindennek egyedül a megsemmisülést, mint a horda első és utolsó, egyedüli hadicélját.

Az lenne a természetellenes, ha a volt ellenségek is nem állnának most Németország oldalára.

Hát Anglia és Amerika? Nem külpolitizálunk, de nem is olyan fogás és kényes a kérdés, hogy egyszerű választ röviden ne adhatnánk. Ennek a két tengeri és másföldrészi hatalomnak nem lenne kifogása az ellen sem, ha Európa vérbefullad, ha kaoszba zúlik ez a mi földrészünk. Ők ketten a maguk távoli tanyáján megvárnák, amíg valami kialakul a kaoszból s a nyers Európa-masszából megint megalkotnák a világot a maguk képére és hasznára. Hogy közben itt milliók pusztulnának emberben és értékben, ugyan mit számítana az?

Igy kell nézni a mostani eseményeket. Nem babra megy a dolog, hanem mindenre, amit mi Európának mondunk és ami számunkra, családjunkra, a nemzetekre az életet egyáltalában életté teszi. Csak két lehetőség van: győzelem, vagy a cseppfolyós halmazállapot, új tatárjárás korszerű eszközzel és formákkal, méretekkel. Minden embernek, aki a kopaszranírácson túl is vár valamit az élettől, oda kell adnia minden erejét és meggyőződését ehhez a világrengető küzdelemhez. Ázsia maradjon Ázsiában, mi európaiak majd elrendezük egymásközt a vitáinkat.

Az egész világon, tehát magyar földön is tartózkodik azonban egy sajátságos emberréteg, amely most sem tudja azonosítani magát Európa sorsával. Olvashattuk, hogy Budapestén csak egy-két légtalmi kihágási eljárás során száznál több embert marasztaltak el és ezek majdnem kivétel nélkül — vagy teljesen kivétel nélkül, már nem emléksziünk rá — ehhez a bizonyos réteghez tartoznak. Háztulajdonostól végig minden rendű és rangú akad köztük, csodák csodájára: még egy szál napszámos is. Tudják az olvasók, kikről van szó...

Ezek az emberek nem tartják be a légtalmi rendelkezéseket. A bíró előtti magatartásukból arra kell gondolni, hogy nem is nagyon akarják. Tőlük jöhetnek a kalmükök, jöhet maga a sátán is, csak német ne legyen, mert az nekik nem üzlet, nem jelen, nem jövő, nem szövetséges, nem barát, egyszóval az nem jelenti számukra az érdeket.

Mondják, hogy amikor kitört a június 22-i háború, némely pesti kávéházban tombolt az öröm és ömlött a borraival. Ezek az emberek vidéken sem csinálnak mély titkot ezekből az érzéseikből. Őket kell internálni rémhírterjesztés miatt, ők kívánják a németek leveretését akár az egész földgolyó vérborulása árán is, majd ők kimosakszanak belőle, ők mindent megúsznak, csak és kizárólag a nemzeti törekvésű hadseregek, a németek győzelmét nem.

Ismételjük: nem babra megy a dolog. Nyissuk ki a szemét és fület. Kísérjük figyelemmel minden lépését ennek az ősi robbantó és rothasztó emberfaj-

tának, lessük ki a suttogásukat, a propagandájukat, kapcsolataikat, a tudatlan népre fröcskölt hatásukat, legyünk szorosan a nyomukban, mert ennél fontosabb feladat most alig akadhat számunkra.

Megérti-e ezt minden magyar csendőr, vagy csak elolvassák és alusznak rá egyet? Aztán csak későn ne ébredjenek a szundikálók, amikor már senki és semmi nem segítene rajtuk! Értsük meg: az életről, a család biztonságáról, lányaink tisztességéről, fiaink emberi jövőjéről van szó, mindenről, amiért élni egyáltalában érdemes.

EMCÉKEZZÜNK!

Kovács Márton vajszi őrsbeli csendőr 1910 július 16-án szolgálat közben Vukovár alatt a Dunába fulladt.

Czollner Lajos járásőrmester, vasvári járás- és őrsparancsnok a lucki csatában 1916 július 18-án orosz hadifogságba esett, ahol odaveszett.

Kornyestyán János máramarosszigeti szárnybeli csendőr, címz. őrmestert Szerbiában, Rekovácon 1916 július 20-án komitácik agyonverték.

Fery Oszkár altábornagyot, a Magyar Szent Korona országaihoz tartozott csendőrség felügyelőjét, **Borhy Sándor** alezredest, a budapesti III. számú csendőrkerületi parancsnokság beosztott törzstisztjét és **Menkina János** alezredest, a Magyar Szent Korona országaihoz tartozott csendőrség felügyelőjének segédtisztjét vörös terroristák Budapesten 1919 július 21-én meggyilkolták.

Pásztor József tiszalöki őrsbeli csendőrt 1915 július 22-én a felsődori őrsön orosz puskagránát robbanása megölte.

Ódor Gábor vepi őrsbeli csendőrt, mikor 1914 július 23-án a magasfeszültségű villanyvezeték leszakadásának helyére sietett, az áram megölte.

Matuska István isaszegi őrsbeli csendőr az orosz harctéren szerzett járványos betegségében 1915 július 23-án Munkácson meghalt.

Adler Károly és **Junker János** törökkanizsai őrsbeli csendőröket búcsúügyelet alkalmával a fel-dühödött néptömeg Gyálán 1886 július 25-én megölte.

Musztács Ferenc bölcskei őrsbeli őrmestert egy elfogandó megszökött rab 1933 július 25-én Madocsán agyonlőtte.

Friedmann Jakab gesztelyi őrsbeli csendőrt 1888 július 27-én egy veszélyes gonosztevő Megyaszon orvul agyonlőtte.

Chikán József ölbői, **Ernszt Károly** kitidi, **Telcsei György** szovátai őrsbeli csendőr, címz. őrmesterek és **Szücs Miklós** kismarjai őrsbeli csendőr a szelwówi csatában 1916 július 28-án elestek.

Szabó István 1. oszt. őrmester, a hidjapusztai őrs parancsnoka, a harctéren szerzett betegségében Szekszárdon 1917 július 29-én meghalt.

Barány Béla nagybárodí őrsbeli csendőr marhatolvajok üldözése közben erdei vasút kisiklása következtében szerencsétlenül járt és Nagyváradon 1899 július 30-án meghalt.

HARC A KÉMEK ELLEN.

VII.

Nem utolsó szerepet játszanak a hírszerzésben a magukról és hazájukról megfélemedezett, vagy az idegen államból hírszerzési céllal bejött kereskedelmi utazók, vásárosok és házaló kereskedők is, akik városról-városra, községről-községre járva gyűjtik a híreket és hozzák a megbízatásokat. Ezek valóságos összekötőláncot építenek ki a kémek és megbízóik között s gyakran maguk is kémkednek. Nem ritkán a vándorszínészek, artisták, vándorcirkuszok tagjai, ügynökök, drótostótok között is találunk elvetemedett egyéneket, akik mesterségük mögé megbujva, úzik kémkedési szolgálataikat. Egyesek mint világjáró kerékpárosok, gyalogosok, turisták járvák az országot s mint természetbarátok, terepszemrevételeket tartanak, fényképeznek és vázlatokat készítenek fontosabb területekről, építményekről. Igyekeznek mint kávéházak, éttermek, kocsmák, borbélyműhelyek alkalmazottai elhelyezkedni, különösen laktanyák és gyárak közelében, ahol mint néma kémek, az elejtett szavakból és fecsegésekből gyűjtik össze a híreiket.

Ilyenek megfigyelésével igen jó szolgálatokat tehetünk a hazának.

Még a világháború alatt történt, az oroszoknak Felső-Magyarországra való betörése alkalmával, hogy egy vezérkari tiszt, aki az orosz csapatok élén lovagolt, az egyik faluban a lakosság közül egyeseket barátságosan, mint régi ismerős üdvözölt. A falu mészárosa az orosz vezérkari tiszt személyében felismerte azt a segédjét, aki nála még háború előtt majdnem hat esztendő telt el szolgálatban. Egy másik faluban pedig a csapatokkal bevonuló tisztek között a cirkusznak a volt díjbirkózóját ismerték fel, amely egyszer ott hosszabb időt töltött. Az illető ezt nem is tagadta.

A kémek üzleteket is szoktak nyitni, tisztán azzal a céllal, hogy az mint hírközpont működjenek. Kisebb boltokat nyitnak fontosabb katonai épületek, repülőterek, gyárak és közüzemek közelében, hogy azok mint megfigyelőállomások, találkozóhelyek szerepeljenek s onnan mindent jól megfigyelhessenek. Feltűnő ezeknél, hogy bár csekély a forgalmuk, mégis megvannak, sőt a tulajdonosok a csekély jövedelmükkel arányban nem álló módon jól élnek.

Nagy szerepet játszik a hírszerzésben a szerelem és a hiúság is. Az ellenséges hírszerzőszervek jól tudják, hogy egy jómegjelenésű, csinos és kacér természetű nő sokszor nagyobb és több eredményt tud elérni, mint akármennyi pénz. A szép szemeknek és behízelésnek ellentállani nem tudó férfiak közül már nem egy került ilyen kitanított veszedelmes nő hálójába. Sokszor csak ártatlan udvarlás színében tűnik fel az egész, talán csak futójellegű ismeretség, mely megnyilvánul egy-egy kisebb természetű szórakozás képében: a háttére azonban komoly, veszedelmes játék! Itt még sokszor a hiúság is nagy szerepet játszik, amikor az elérhetetlennek látszó, imádott nőnek a meghódításáról van szó.

Egy altisztképző iskolát végzett növendék kilépett a honvédségtől és egy légiforgalmi társasághoz szerződött, ahol csakhamar letette a repülővizsgát. Nehány év múlva a társaságnak egyik vonalán a repülőgépen, mint vezető teljesített szolgálatot. Mint pilóta, látszólag jobb társaságba került, ahol felfedezték a hiúságát és arról iparkodtak őt meggyőzni, hogy ő ilyen, meg olyan úr, aki számít a társaságban. Ösztökélték, hogy neki már jobb ruhára van szüksége és szórakoznia is kell. Tudták, hogy erre a pilótának pénze nincs, hiszen éppen ez volt a szándékuk, hogy így őt adósságokba keverjék. Majd a társaságban egy csinos nő feltűnően kezdett vele foglalkozni. A pilótában a nő iránti érzelmek kezdtek úrrá lenni s amikor a ravasz nő már látta, hogy teljesen a kezében tartja őt, hirtelen külföldre utazott, azzal a kijelentéssel, hogy ő férjes asszony, tovább nem maradhat az országban, megígérte azonban, hogyha a pilóta külföldre kerül, ott majd fel fogja keresni. A szerelmes pilóta itt maradt a „szép” emlékekkel és az elérhetetlennek látszó nő utáni vágyakozással.

A nő a repülésre vonatkozólag már így is sok mindent megtudott a pilótától.

Az elérhetetlennek látszó nő erősen vonzotta a pilótát, aki most már megindult a lejtő útján, amelyen nem volt megállás. Az egyik külföldi útja alkalmával találkozóra kérte a nőt, itt azonban nem a nő jelent meg, hanem egyik férfi családtagja, aki egy szomszédos állam hírszerző szolgálatában állott. A férfi azt adta elő, hogy a nő nagyon sajnálja, nem jöhet el, bár vonzódik a pilóta után, de férjes volta sem engedi, hogy időt szenteljen a pilóta számára. Majd anyagi viszonyokra terelődött a beszélgetés. A férfi jól tudta, hogy a pilóta anyagi nehézségekkel küzd. Megesillogtatta előtte a könnyű megélhetési lehetőséget. Szót szó követett, végre is sikerült neki a pilótát behálózni. A pilóta kezdetben csak apró híreket szállított. Pár havi működés után az elérhetetlennek látszó nő ismét megjelent. Most már nem emlegette férjes voltát és nem riadt vissza egy-egy bizalmasabb légyottól sem. De ennek aztán igen nagy volt az ára. A pilóta a nő kérésére egy titkos utasítást lopott el és vitt ki külföldre, ahol az a nő útján a szomszédos állam hírszerző szervéhez került. Itt lefényképezték, majd azután a pilóta ismét visszahozta és visszatette a helyére. Ez a vállalkozás azonban vesztét okozta a hazaárulónak, mert az egyik rovacsolás alkalmával feltűnt, hogy az utasításon, noha azt nem használták, ujjlenyomatok vannak. Ez felkeltette a gyanút, hogy avatatlan kezébe kerülhetett. Az ujjlenyomatok beszerzése után sikerült is a tettest a pilóta személyében megállapítani és további munkájában ártalmatlanná tenni.

Így kellett a hiúságot s az elérhetetlen nő utáni vágyódást a pilótának több évi börtönnel megfizetni.

Nagyon vigyázni kell a feleslegessé vált irományokra és papírhulladékokra is.

Egy irodában a hivatalnokok az elrontott iratokat, nem szükséges fogalmazványokat, rossz másolópapírokat és levélborítékokat stb. rendszeresen a papírkosárba dobálták. Egy alkalommal egy ismeretlen egyén felkereste az iroda küldöncét és azt az ajánlatot tette neki, hogy 10 pengőt fizet azért, ha a

papírkosár tartalmát összegyűjti és neki átadja. Azt mondta, hogy szenvedélyes bélyeggyűjtő és a levélborítékokon található bélyegeket akarja magának leszedni. Egyben lelkére kötötte a küldöncnek, hogy erről a saját érdekében ne szóljon senkinek sem, mert az emberek irigyek és akadna olyan, aki ettől a mellékes kereseti lehetőségtől valahogyan elútné, pedig, mint családos embernek, a kevés fizetése mellett jól fog esni ez a kis mellékes. A küldönc nem is szólt senkinek sem a dologról, s hónapokon keresztül adta oda a papírhulladékot az idegennek, aki ilymódon az eldobált hivatalos iratokból tekintélyes híryanagra tett szert. Csak véletlenül és elég későn sikerült őket leleplezni.

A küldönc, bár jóhiszeműleg járt el és nem tudta, hogy mit csinál, mégis elősegítette a kém munkáját.

A külföldi hírszerző szervek minden idegen katonaszökevényt kikérdeznak a hazájukbeli katonai viszonyok felől s ha megfelelő választ nem kapnak vagy ha az illető megtagadná az adatok kiszolgáltatását, akkor vele szemben kényszerítő eszközöket — mint életfenntartási lehetőség megnehezítése, nemzetközi menedékjog megvonása, határon át visszatétellel való megfenyegetés — alkalmaznak. A katonai adatoknak kiszolgáltatásával a katonaszökevény a hazaárulás büntetésebe is belesodródik. A legtöbb esetben csúnyán el szoktak vele bánni, mert amikor mindent kicsikartak tőle, amit elmondhatott és megtehetett és tovább nem tudják felhasználni önző céljaiknak, hogy megszabaduljanak eltartásának a terhétől, egyszerűen a határon át visszateszik. Itt előbb-utóbb a hatóságok kezébe kerül és nemcsak a szökés büntetéseért, hanem a hazaárulás büncselekményéért is felelősségre vonják.

Legaljasabb indoka a hírszerzésnek a bosszúállás. A bosszú rendszerint magyar testvéreink, vagy az idegen államban lakó magyarérmű és hozzánk vonzódó, vagy velünk barátságot tartó, rokoni kapcsolatban álló egyénekkal szemben irányul, csak azért, hogy őket lehetetlenné tegyék, meghurcolják és elnémissák. Koholt vádakkal és hamis tanúkkal minden lelkiismeretfurdalás nélkül rájuk bizonyították, hogy kémeek, akik ellenük dolgoznak és börtönbüntetéssel sújtották őket. Azt is megtették, elég gyakran, hogy teljesen ártatlan magyar állampolgárokat, akik valamilyen ügyből kifolyólag átmentek hozzájuk, koholt vádak alapján egyszerűen letartóztattak és hónapokon át fogva tartottak, úgyhogy csak hosszadalmas külügyi tárgyalások után sikerült az illetőket súlyos helyzetükből kiszabadítani.

Sok-sok példáját lehetne itt még felhozni a rendszereknek, de ebből a kevésből is láthatjuk, hogyan dolgoznak az ellenséges hírszerzők és mennyire kell vigyázni s ellenük védekezni.

(Folytatjuk.)

A nyomozókulcsban ezer és ezer elfogandó neve van. Ha azokból minden csendőr csak egyet kézrekerít, már sokat tett a közbiztonság nyugalmaért!

... és megszületett egy új órs.

(Pályázatunk anyagából.)

VI.

Egy járőrvezető, Galambos József őrmester a Felvidékre került, elmondja, hogy:

1938 november 8-án 23 óra 30 perckor érkezünk be — szakadatlan ünnepek közepette — P. községbe. Mindenki fent volt még a községben. Gyermek serege, felnőttek tábora vett körül. Mindenki vendégül akart látni és alig tudtuk a szálláshely felajánlókat megnyugtatni. Akadtak bőven, akik a volt cseh csendőr laktanyát megmutatták.

Még mielőtt a volt cseh csendőrlaktanyába bementünk volna, a laktanyával átellenben, egy hosszú épület tündérien kivilágított elején maradt tekintetem. Álltam az út közepén és néztem a fénytengerbe. Az 50—60 méter hosszú épület utcai részén végig, különböző színű villanykörték, lámpások sora ragyogott. Az épület főbejáratánál a Kormányzó Úr Ó Főméltóságának arcképét színes villanykörték egybeolvadó fénykoszorúja övezte. Örökzöld fenyő közé ágyazva jobbról és balról, csaknem a földig lengő, hajló nemzetiszínű zászlók között tündöklött a kép. Amint néztem a Kormányzó Úr Ó Főméltóságának ragyogó fényképét, úgy láttam, hogy a Kormányzó Úr Ó Főméltósága a fényárban egy halottaiból feltámadt nemzet szent lobogóját tartotta kezében, melyet mélyen meghajtva, tisztelgett a Magyarok Istene előtt.

Gyönyörű, szinte álomszerű kép volt.

Másnap reggel szolgálatba mentem.

Amerre elhaladtunk, csupa éljenzés.

Alig tettünk pár métert, törődött arcú nő sietett elénk könnyező szemekkel.

— Drága magyar csendőrök, — zokog — édes fiaim, csak hogy még magukat megláthattam! Szegény jó férjem magyar csendőr járásörmester volt és ezek a tékozló csehek agyonragyöztörték és meghalt.

Mély megindultság vett rajtam erőt, alig bírtam visszatartani könnyeimet. Vigasztaltam özvegy Vargáné, csendőr járásörmester özvegyét. Sír a szó belőle, 20 év gyötrelmei szakadnak szájáról. Körülötünk nő a tömeg, magyarok, testvérek. Alig tudunk mozdulni. De mennünk kell, búcsúznak.

A község házára mentünk. Már értesültünk a vezető jegyző szlovák nemzetiségéről és magatartásáról. Ilyenformán már kialakult véleménnyel érkezünk hozzá. Bemutatkoztunk. Fekete arcán borongás. Homlokát összeráncolja és barna szemében valami fájdalom ég. Igyekezett szíves és udvarias lenni. Lassan, vontatottan beszélt. Szavaiból érezni lehetett, hogy a cseh világ alatt keveset beszélt magyarul. Kereste a magyar kifejezést és egy-egy szó között szinte szünetet tartott. Hol íróasztalára, hol a helyiség egyik vagy másik sarkába nézett. Nem akart sehogysem szembenézni. Kérdéseimre felelt, de többet egy szót sem.

A jelen volt községi bírónak, törvénybírónak és több községi esküdtnak bemutatkoztunk. Különös és figyelemreméltó kedvességgel és rendkívüli udvariassággal fogadott a községi bíró. Nem értettem meg sehogysem. Amint később megtudtam, a helybeli cseh csendőrzászlóssal nagy barátságban

állt és egyesek szerint éjszakákat átmulatott azzal. Lehet, hogy ezeket remélte mitőlünk is.

Eltekintve attól, hogy mint községi bírónak kötelessége is volt, igen előzékeny és tapintatos módon ajánlotta fel az étkezésünk és elhelyezésünk tekintetében a szolgálatát. Az ő közbenjárása folytán délben már mind a hatan a községi kapitánynál (harmad bíró) ebédeztünk. Mindaddig, míg őrszöveget fogadtunk, itt étkeztünk, természetesen ármegterítés ellenében.

Délután már nem mentünk ki szolgálatba. De talán nem is szolgálat volt az, hanem ismerkedés, ünneplés és megismerése annak a községnek, ahonnan 20 évvel azelőtt lehanyatlott a fényes, büszke kakastoll, hogy aztán a miénkben annál fényesebben ragyogjon örök időnkig.

Délutánra a laktanya két helyiségéből a honvédbajtársak eltávoztak. E két szobából közös erővel kihordtuk a szalmát és kisépergettünk tisztára. A cseh csendőrök által visszahagyott régi magyar csendőrbútorokat összeszedtük és a két kitakarított helyiség egyikét irodának, a másikat legénységi szobának rendeztük be. A községi előljáróság támogatása mellett sikerült 4 különböző méretű és színű faágyat és 2 vaságyat szereznünk. A szomszédságban levő elmeógyógyintézetből 6 jóállapotban levő szalmazsákot kaptunk. Egyébként 4—5 napon át mindig csak takarítottunk.

Közben jöttek a panaszosok is. Mindegyiknek volt valami sérelme a cseh időből. Orvosolni kevés panaszt tudtunk, mert csaknem mind a csehek bőrére íródott, akiket felelősségre vonni, sajnos, nem tudtunk. Mindemellett minden panaszos sebére írt csepegtettünk, így megkönnyebbülve távoztak. Mint mondták, már az is elégtétel számukra, hogy magyarul beszélhettek és édes anyanyelvükön önthették ki szívük bűját-bajját olyan magyarok előtt, akik ezt megértették.

Mondhatom, szinte egyik napról a másikra észrevétlenül zökkentünk bele a tevékenység iramába. Az akkor már bomlásnak indult Cseh-Szlovákiából özönlöttek át őrskörletünk magyar-szlovák határán a szökött cseh katonák, megkínzott magyarok. Szinte éjjel-nappal munkában állottunk. A laktanya egyik helyiségében gyűjtöttük ideiglenesen a cseh katonai felszerelést, ruházatot, majd átadtuk a katonai parancsnokságnak.

Fájdalommal és nagy gonddal töltött el mindnyájunkat a túlhan maradt községekből folytonosan özönlő véreinknek segélykiáltása. Könyörögve kérve-kérték, hogy menjünk már és szabadítsuk meg őket a poklok poklából. Természetes, kérésüknek nem lehetett eleget tenni és tehetetlenül, vérző szívvel kértük őket, hogy menjenek haza, oltalmukról a magyar kormány rövidesen intézkedik. Voltak, akik ittmaradtak, voltak, kik fájó szívvel visszamentek azzal az útravalóval, hogy mi is meggyünk nemsokára.

Igy ment ez napról-napra, éjszakáról-éjszakára. Közben annyira fokozódott a munkánk, hogy csak felváltva tudtunk egy-egy kicsit pihenni. A nyomozó alosztállyal megkezdtük az őrskörletben a nagy tisztogatást.

Kémekek, magyar testvéreinket börtönbe juttató spielik, megrögzött kommunisták elfogott serege jelezte munkánkat. A hiányosan, rögtönözve és rossz

cseh bútormaradványokkal berendezett laktanya egyik sarkában összebilincseltek kék, a másik sarkában magukat magyarnak nevező, de minden magyart kiirtani akaró megfeketedett lelkű kommunisták kuporodtak. Ekkor még írógép az örsön egy sem volt. Éjjel-nappal ott körmöltünk a zöld cseh asztal mellett, hogy jelentéseinkkel kész lehessünk és a hajnali órákban induló vonattal, vagy egy-egy katonai autóval a bűnösök seregét oda szállíthassuk, ahol már jobban szorul nyakukon a hurok.

Kedvvel, örömmel, meghatványozódott akarattal, rendíthetetlen hittel dolgoztunk. Büszke voltam rá, hogy a „honfoglalásra“ annyi bajtársam közül érdemesnek találtattam.

A bizalmi egyének kiválasztása nagy gonddal járt. Mi, szokás szerint, a bizalmi egyéneket a községi előjáróság és annak környezetében kerestük. Pedig itt a dolog fordítva állt. Ez érthető is. A csehek bizalmában csak az maradhatott meg, aki az ő szekerüket tolta és malmukra a vizet hajtotta. Aki pedig ezt tette, legtöbbször csak álbizalmi egyén volt mellettünk. Lelkében visszavágyta a cseheket, akikről — mint mondták egyesek — könnyezve búcsúzott.

Bevonulásunk idején és későbbben is, a bizalmi hálózat megteremtése, kiépítése képezte legégetőbb, legsürgősebb feladatunk egyikét. E nélkül a csendőrnem boldogulhat. Tagadhatatlan, hogy önként jelentkezők bőven akadtak e szolgálatra. Amikor azonban megbízhatóságuk mérlegre került — anélkül, hogy ezek egymásról tudtak volna — az egyik a másikra szolgáltatott hátrányos adatok alapján majdnem valamennyit el kellett ejteni.

Ezekután újból kezdtük e nehéz munkát.

Mondhatom, nem volt könnyű dolgunk, míg megfelelő „B“ hálózatot ki tudtunk építeni.

Hogy aztán a laktanya felszerelése, a közigazgatás felállítás, egyes tárgyak beszerzése, hogy és miképpen történt, azt hosszú volna leírni.

Csak az első héten étkeztünk a községben, a másik héten már szakácsnőt fogadtunk, de edényünk — amiben az főzött volna — egy darab sem volt. A legszükségesebb konyhaedényeket kölcsönkértük a községben, mikor is kölcsönzött tányérból a zöld cseh asztal mellett boldogan étkeztünk. Nagy volt az örömünk, hogy most már nem kell más lakására járni enni, hanem mi főzetünk azt, amit akarunk.

Akármiért nyúltunk, semmink nem volt. Hiányzott a laktanyából a személtapáttól kezdve minden. Vettünk egy kocsit fát, amit nem tudtunk mivel összeválni, az udvart kellett volna seperni, de hiányzott a seprő, piszkosak voltak az ablakok, padló, nem volt egy darab rongyunk sem, kenyeret akart sütni a szakácsnő, de hol volt a teknő, meg a szakajtó, a fehérneműket szeretttük volna kimosatni, de hiányzott a mosóteknő stb., stb. Így sorolhatnám soká, de soká. Nem volt nekünk semmink, de semmink, csak fáradhatatlan izmaink, rendíthetetlen hitünk és akarattunk, lángoló lelkesedésünk. Lassan-lassan aztán vásárolgattunk nap-nap után egy-egy darab tárgyat, majd kölcsönkérték visszaadtuk.

6—7 hónap múlva már majdnem minden tárggyal rendelkezünk. Még káposztás hordónk is volt már és a fejenkénti osztalék is megütötte a 40—50 P-t. Nem sok ez ugyan, de ha figyelembe vesszük

az üres laktanyába beszerzett tárgyakat, akkor meg lehetünk elégedve. Későbbben aztán 2 malacot is vettünk és megindult a valódi gazdálkodás.

Közben a csehek által visszahagyott ócska bútorok helyett újakat kaptunk. Megérkeztek a kincstári ágyak, szalmazsákok, zöld pokrócok is.

Újonnan a legénységi szobának kijelölt helyiség parkettjét leviaszkoltuk és fényesre kikéféltük, majd az új bútorokkal berendeztük. Az ágyak mellé a falra új szőnyegek, a falra képek kerültek. Az író- és ruhaszekrényeket szépen behúztuk kékpapírral és ruhával és könyvekkel berendeztük, a nagy legénységi asztalra barna viaszkos vásznat vettünk. Mikor a részletre vett háromlángos rádiónk ebben a minden vonatkozásban új és szép tiszta szobában megszólalt, úgy éreztük magunkat, mint valami kiskirályok.

Igen, örültünk és boldogok voltunk, mert akár mire is néztünk ebben a ragyogóan szép laktanyában, attól a büszke önértéktől dagadt a keblünk, hogy ez a szépség, ez a tisztaság a mi fáradságunk eredménye.

A bitorlók által feldúlt, beszennyezett fészek kívülről, belülről ragyogott.

A hosszú folyosó előtti virágos kertben végig, tüzespiros rózsák feslenek, melyek beieolvadnak a felfutó szőlő zöld háttérébe.

Az udvar örölt fehér mézskövel van borítva, a levegőben rózsailleset.

Amikor szemlélő előjárónk jön, ajkán mosoly ragyog.

Mi csak ezt akartuk: mosolyt kapni. Ebben a mosolyban a mi fáradságunk, veréjtékünk igaz gyöngyökké kristályosodott.

Büszke önérték, boldog tudat dobogtatja szívünket. Tudjuk és látjuk, hogy jó munkát végeztünk azon a drága magyar földön, ahol 20 évig bűn volt a magyar szó, hazaárulás az ima. Vessen a magyar sors bárhová bennünket, nyugodt lelkiismerettel, büszke önértékkel gondolunk mindig vissza a p...i örsre, mert azt mi alapítottuk.

Körletünkben 8 községünk volt, 7—8 km hosszú országhatárral. Csupa erdő, hegy. Közben megszünt a szomszédos örs, melynek területét mi kaptuk meg. Így aztán 15 községünk lett, létszámunk 7—8 fő között mozgott.

Első tevékenységem a bevonulásunk utáni vasárnap volt. A felszabadulás örömeire bál volt. Helyi szolgálatban álltam. Úgy 1/22 óra tájban egyik gépkocsizó szakaszvezető bajtársam azzal a panaszszal fordult hozzám, hogy a ruhatárban elhelyezett pisztolytáskájából a pisztolyt ismeretlen tettes ellopta. A panaszt felvettem. Minden tudásom és erőm latbavetésével hozzáfogtam a nyomozáshoz. Tudtam, hogy mindenki szeme rajtam van és nem felejtettem, hogy itt a magyar csendőr régi jó hírnevét nekem kell megcsillogtatnom.

— Ha török, ha szakad, a pisztolynak meg kell ienni! — gondoltam magamban.

Reggel, 3 óra tájban a ruhatáros nő férfi rokonában és annak barátaiban kiderítettem a lopás tetteseit. A pisztolyt őrizetbe vettem és mint kincstári tárgyat átadtam viselőjének. A tetteseket feljelentettem.

A lopás kiderítése futótűzként terjedt el a bálban és a községben. Ettől kezdve érezni lehetett, hogy a bizalom még jobban sugárzott felénk, a köszöntés örömmel és szeretettel szólt mindenki részéről felénk.

Érzem, jó munkát végeztünk az ősrs élete elindulásakor és így kell majd azt ezután is végezni — mindnyájunknak, ha még annyi nehézség között is!

(Folytatjuk.)

A m. kir. csendőrség egyenruhája és felszerelése.

(Folytatás.)

TALPALÓ.

Anyaga: 23—25 mm széles, két végén 15 mm nyílású gomblyukkal ellátott bőr, gumi, posztó vagy szövét. *Színe:* tekintet nélkül arra, hogy melyik pantallóhoz viselik, csak fekete lehet.

A talpaló viselése a sarkantyú viselésére jogosult tisztek részére kötelező az egyszerű sarkantyú és a sarkantyúpánt viselésékor, egyébként — az egyszerű és kényelmes öltözethez — úgy szolgálatban, mint szolgálaton kívül, ha egyszerű sarkantyút nem viselnek, meg van engedve. Minden csendőrtiszt, állománycsoportjára és rendfokozatára való tekintet nélkül, jogosult a fekete-, pejacsevics- és fehér vászonpantallóhoz és bármely cipőhöz talpalót viselni. Tehát talpalót bármely színű pantallóhoz és bármely cipőhöz minden tiszt viselhet.

Csendőrtisztek — állományukra és rendfokozatukra való tekintet nélkül és hogy tényleg lovasítottak-e vagy sem — csakis szolgálaton kívül viselhetnek, a részükre rendszeresített, illetve viselésre megengedett [kaki-, fekete- (örmestertől felfelé) és fehér vászon-] pantallóhoz talpalót.

A talpalóra az 1932. évi 12. sz. H. K.-ben közzétett 3180/eln. 14. 1932. és az ezt helyesbítő 7926/eln. 2. 1935. (Ll 12. H. K. 1936.) sz. H. M. 46.866/eln. VII—c. 1932. (Ll 1/Cs. K. 1933.), 146.534/VI—c. 1935. (Ll 19/935.) és az 50.315/eln. VI—c. 1936. (Ll 8. Cs. K 1936.) sz. B. M. körrendeletek vonatkoznak.

FEHÉRNEMŰEK.

Legénység részére rendszeresítve van a pamutvászonból készült: széles ujjkézelőkkel ellátott ing, a lehajtott gallérú zubbonyhoz tábori-zöld cserkész ing, vagy a fehér pamutvászon inghez tábori-zöld lehajtott gallér, vászonszalagokkal összeköthető gatyá, zsebkendő és négyszög alakban szabott kapca.

A „Cs—14.“ jelzésű „Ruhagazdálkodási utasítás“ 6. §-a határozza meg azt, hogy milyen mennyiségű kincstári fehéreneművel kell a csendőroket ellátni a tömeg terhére. Azonban minden 3 évi csendőrségi szolgálati évét betöltött legénységi állományú egyén köteles a tömeg terhére beszerzett fehérenemű készletét — tetszés szerinti kivitelben és minőségben — úgy kiegészíteni és fenntartani, hogy állandóan 6 inggel, 3 hálógéggel, 6 gatyával, 12 zsebkendővel, 12 pár kapcával és 6 pár harisnyával rendelkezzen. (Ezek közül 1 téli ing és 1 téli alsónadrág.)

A téli óvócikkek:

Rendszeresítve van:

Nyakvédő a köpenyhez (télen való viselésre) khaki színű gyapjú flanell bélésszövetből készül. Hosszúsága 85 cm, szélessége 12 cm, kétszeresen összevarrott.

Táboribarna színű flanellből készült baslik, téli kötött sweter, téli kapca, haskötő gyapjúszövetből, szőrmés-mellény, örköpeny és botos. A két utóbbi a tél tartamára csak őrségek részére szolgál. Az eddig felsorolt téli óvócikkek a csendőrségnél általában nincsenek kiadva. A szőrmés-mellény helyett — mint viselésre megengedett cikke — a börmellény van használatban.

A felsoroltakon kívül rendszeresítve van még a téli gyapoting a gyalogos és lovas legénység, a téli gyapot alsónadrág pedig csak a gyalogos legénység részére. A lovas legénység részére a téli gyapot alsónadrág ülepfolttal van rendszeresítve.

A téli gyapot alsóruházat anyaga: 20/1 és 30/1 féssült maco fonál.

Színe: világos nyers maco szín, festése végben történik.

Kötése: A szövet 24-es finom körszövőgépen készül olymódon, hogy a két fonalat párhuzamosan adagolja a gép és 2 cm. szélességben 19 szemoszlop, hosszúságban pedig 24 szemsor van.

Az ing ujjá és az alsónadrág szára végeire, mint azok tartozéka, az érmelegítőhöz hasonló szegély van rávarrva.

Téli gyapot ing.

Az ing 4 méretnagyságban készül. Az ing összeállítása 3 szálú összevarrógépen, a szegély 3 szálú díszvarrógéppel rávarrva történik. Az ujjak a karlyuk bővítésére a hónaljban toldva vannak.

Az ingnyak saját anyagból 2 cm magasságban — kívül-belül letűzve — van szegélyezve, az ing alsó része pedig visszahajtással 1.5 cm-re van beszegve.

A mellhasíték gombos és gomblyukas része az ing anyagának megfelelő színű klotból készült gombpánttal van ellátva, melyre 3 darab 20-as 4 lyukas csontgomb van felvarrva. A gomblyukas pánt ékalakban végződik. A gomblyukak a pánt szélességi irányában vannak kivágva. Úgy a gombok, mint a lyukak a nyaktól kezdődően a hasíték nagyságához igazodva, arányosan vannak kivágva, illetve felvarrva. Az első gomb, illetve lyuk a nyakpánton van.

A nyakkivágás hatsó részén, saját anyagából készült — visszahajtott és rátűzött betéttel van erősítve.

Téli gyapot alsónadrág.

Az alsónadrág 4 méretnagyságban készül. Az alsónadrág összeállítása 3 szálú összevarrógépen, a szegély 3 szálú díszvarrógéppel rávarrva történik.

A száraz bővítése az ágazatnál — saját egybeszabott anyagból — betoldással történik.

A derékbőség elérésére a derék rész jobb- és baloldalán 1—1 bevarrással (ráncszerűen) van szűkítve. A derék- és hasrész külső része — az anyaghoz hasonló színű — klottal van borítva, melynek szélessége hátul a csipőig 5—6 cm és innen az első hasítékig 12 cm-re ívalakban szélesedik.

Az alsónadrág derékrészének elejére — mindkét oldalra — a fenti klot-anyagból visszahajtván összevarrt 1 cm széles és 16—17 cm hosszú, a végeken és a közepén letűzött nadrágtartó áthúzópánt van felvarrva.

(Folytatjuk.)

CSENDŐR LEKSZIKON.

25. Kérdés. *Egy gyengeelméjű egyén hatósági közeg elleni erőszak vétségét követte el. A gyanúsítottat a járőr gyengeelméjűsége miatt nem is tudta kikérdezni; ezt a körülményt a bíróságnak bejelentette. Az eljárás folyamán a gyanúsított orvosi megvizsgálása, illetőleg megfigyelése vált szükségessé azért, hogy elmebeli állapotáról a bíróságnak hivatalos szakértői vélemény álljon rendelkezésére. A bíróság az őrsöt felhívta, hogy a gyanúsítottat orvosi megvizsgálása, illetőleg megfigyelése végett vezesse elő. Az őrs a felhívást a Szut. 65. pont c) alpontja alapján fellejtette a szárnyparancsnoksághoz. Helyes volt-e az őrs eljárása, tekintettel arra, hogy a gyanúsított köztudomás szerint gyengeelméjű ugyan, de ez az állapota hivatalosan még nem lett megállapítva.*

Válasz. A Szut. 65. pont c) alpontja több okból tiltja, hogy a csendőrség elmebeteg kérésére alkalmaztassék. Az elmebeteg mindig kiszámíthatatlan; még ha éveken át nyugodt és ártalmatlan volt is, a csendőr látása és a vele szemben alkalmazott kényszerrendszabály olyan izgalmi állapotba hozhatja, ami őt a csendőrrel szemben való ellenszegülésre készítheti. Nem kizárt a csendőr váratlan, hirtelen megrohanása sem az elmebeteg részéről. Minthogy pedig a csendőr a tettleges támadással szemben fegyverrel kénytelen védekezni, könnyen történhetik olyan fegyverhasználat, amely az utasítás betűje szerint talán jogosnak minősül, de az emberiség szempontjából mindenképpen elkerülendő. Igen fonák helyzet adódhatik a csendőr számára, ha az elmebeteg kíséres közben nem támadja ugyan meg a csendőrt, de feltűnő viselkedésével magára vonja a közfigyelmet, csödületet okoz és a vele szemben tehetetlen csendőrt nevetségessé teszi. Ha már elmebeteg egyáltalán szállítani vagy kísérni kell, jó, ha az minél kevesebb feltűnést történik, erre pedig a csendőr már az egyenruhájánál és fegyverzeténél fogva sem alkalmas. A foglyot kísérő őrs még akkor is közfigyelem tárgya, ha a fogoly rendszeren viselkedik, még inkább az, ha a fogoly a figyelmet külön is magára vonja.

Ezért rendeli a Szut. említett pontján kívül az 1900–1932. N. M. M. számú rendelet is, hogy elmebeteg kérésére csendőrt egyáltalán nem, rendőrt is csak polgári ruhában szabad alkalmazni.

A közegészségügyről szóló 1876:XIV. t.-c. 76. §-a szerint: „Elmebetegknél személyes korlátozások és kényszereszközök csak szükség esetén, a beteg és mások megóvására és csak orvosi rendeletre alkalmazhatók“, az 5845/1885. B. M. számú rendelet szerint pedig: „Elmebeteg bekísérése oly egyénekre bízandó, akik az ily betegekkal való bánásmódban gyakorlottsággal és szakképzettséggel bírnak.“

Tény, hogy a bíróság nem tekinthet senkit beszámíthatatlannak addig, amíg azt hivatalos szakértő meg nem állapította. Ez a körülmény azonban csak a bünvádi eljárás folytatását vagy megszüntetését befolyásolja, a csendőrség eljárását nem. Azt, aki köztudomás szerint hosszabb idő óta elmebeteg, a Szut. 65. pont c) alpontjának alkalmazása szempontjából akkor is elmebetegnek kell tekinteni, ha erre vonatkozóan törvényszéki orvosi vélemény nem áll is rendelkezésre, mert azok a lehetőségek, amelyeket fentebb felsoroltunk és amelyek az ilyen egyének csendőrségi elővezetésének vagy elfogásának mellőzését indokolják, függetlenek attól, hogy az elmebeteg már megvizsgálta-e orvos vagy sem. Különösen áll ez olyan elmebetegre, aki éppen hatósági közeg elleni erőszakot követett el, akiről tehát joggal feltelezhető, hogy azt a csendőrrel szemben is meg fogja ismételni.

De megtörténhetik az is, hogy valakin hirtelen jelentkezik az elmebaj és ebben az állapotában követ el büncselekményt. Nyilvánvaló, hogy a csendőr az ilyen gyanúsítottat sem kísérheti be a kir. ügyészséghez, ugyancsak a fent

részletezett okoknál fogva. Sőt, helyesen teszi a csendőr, ha még akkor is tartózkodik a személyes bekíséréstől, ha az a gyanu áll fenn, hogy a gyanúsított csak szinleli az elmebetegséget, mert a csendőr megtámadása ilyen egyén részéről is megtörténhetik, esetleg éppen azért, hogy a gyanúsított ezzel is azt „bizonyítsa“, hogy nem beszámítható.

Ez azonban a kérdésnek csak az egyik, csak a csendőrség szempontjából megvilágított oldala. A bíróság szempontjából tekintve a dolgot kétségtelen, hogy a gyanúsítottnak a bírósághoz, vagy a bíróság által kijelölt kórházba, megfigyelő intézetbe stb. való beszállítására okvetlenül szükség van azért, hogy a beszámíthatósága kérdésében dönteni lehessen. Nézetünk szerint tehát a csendőrség akkor cselekszik helyesen, ha a bekísérést nem foganatosítja ugyan, de gondoskodik, hogy a gyanúsítottat a községi előjáróság (mint rendőri hatóság) a maga közegeivel vagy más polgári egyénnel a bíróság által elrendelt helyre beszállíttassa. Nem tudunk olyan esetet elképzelni, hogy ezt ne lehetne megoldani. Ha az elmebeteg nyugtalan, vagy feltűnően viselkedik, a beszállítás gépkocsin is történhetik (legjobb a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületét igénybe venni), de ebben az esetben célszerű a kir. ügyészséget előzetesen távbeszélőn megkérdezni, hogy a beszállítás költségeit a kir. ügyészség, vagy a bíróság megtéríti-e.

Egyébként tapasztalati tény, hogy az elmebeteggel szépszerével többre lehet menni, mint erőszakkal. Úgyes ürügyekkel sokszor reá lehet venni, hogy kísérőit önként kövesse. Ha orvos van helyben, meg lehet kérni, hogy a betegnek csillapítószert adjon vagy feeskendezzen be; ez is megkönnyíti a bekísérést. A budapesti mentőknél a gyakorlat folyamán kialakult és követett eljárás a következő:

1. Elsősorban rábeszéléssel igyekeznek a beteget meggyőzni a beszállítás szükségességéről, tehát arról, hogy az intézetben meg fog gyógyulni, az üldözésses téveszmékben szenvedővel elhitetik, hogy az üldözőtől meg fog szabadulni stb. Egyáltalán a beteg téveszméihez kell alkalmazkodni; ha királynak képzei magát, „felség“-nek kell szólítani és nagy hódolattal kell vele beszélni stb.

2. Ha a rábeszélés nem használ, akkor a mentők hatósági utasításra hivatkoznak.

3. Csak a legutolsó sorban fordulnak kényszereszközökhöz. Ennek legszelídebb formája az, hogy az ápolók a beteget közrefogják; a beteg sokszor egyedül a túlerő láttára megadja magát. A beszálláskor az egyik ápoló előremegy, a másik követi a beteget és a kocsiiban is közrefogják. Az erősen nyugtalan vagy ellenszegülő beteget pokrócba takarják és hevederrel a hordágyhoz rögzítik. Kényszerzubbonyt csak ritkán alkalmaznak. Ilyenkor csillapító injekciót is adnak (morfiomot vagy scopolamint).

Az elmebeteg kíséres közben egy pillanatra sem szabad magára hagyni vagy öt kézzel elérhető távolságon kívül engedni, mert az ilyen őrizetlen pillanatot támadásra használhatja fel.

26. Kérdés. *A folyó évi 4. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 230.932 VI. b. 1941. számú rendelet 11. pontjának a 232.171/VI. b. 1941. számú rendelettel kiegészített 11. pontja szerint a járőr bevonulása után a szolgálat végén a laktanyában tartott pihenőidejét külön kell kimutatni, illetőleg a szolgálati órák számához hozzá kell adni. Ugyanezt az eljárást kell-e követni akkor is, ha a járőr nemcsak a szolgálat végén, hanem szolgálat közben is tartott a laktanyában pihenőt? A járőr bevonulásának időpontjaként mit kell feltüntetni: azt az időpontot-e, amikor a járőr tényleg bevonult, vagy pedig azt, amikor a laktanyában tartott pihenőideje letelt?*

Válasz. A Szut. 69. pontjának eredeti szövege szerint mind a közbiztonsági, mind a belső szolgálatra vezényelt csendőrök az eligazítástól a bevonulásig — beleértve a laktanyában a szolgálat végén esetleg megtartott nagypihenőt is — szolgálatban állóknak, közbiztonsági szolgálatban pedig őrszolgálatban állóknak voltak tekintendők.

Az utasításnak ez a rendelkezése a szolgálat végén a laktanyában tartott pihenőket illetően a gyakorlati tapasztalatok alapján módosítandónak bizonyult. E rendelkezés szerint a csendőrt olyankor is szolgálatban, sőt őrszolgálatban állónak kellett tekinteni, amikor semmiféle szolgálatot nem teljesített, illetőleg, amikor a szolgálati feladatát már befejezte. Pl. a járőr 22 órakor bevonult, de még volt illetékes négy órai nagypihenője, amit a laktanyában tartott meg. Bevonulás után a járőr természetesen lefeküdt és aludt ébresztőig. A bevonulás ideje 2 órára esett, amikor azonban a járőr már mélyen aludt és így alvás közben „vonult be“. A

nős csendőr 22 órától 2 óráig természetesen nem távozhatott el a lakására sem (mert eddig az időpontig őrszolgálatban állott) s így vagy a laktanyában aludt két óráig, akkor felkelt és hazament, vagy pedig az egész éjjelt a laktanyában töltötte és csak ébresztőkor távozott a lakására, hogy a foglalkozási idő kezdetére újra visszatérjen a laktanyába.

Még bonyolultabb volt a helyzet akkor, ha a járőr nappal vonult be és a szolgálat végén még illetékes nagypihenőjét a nappali órákban tartotta a laktanyában. A járőr tagjai a nagypihenő ideje alatt ilyenkor is még őrszolgálatban állóknak kellett tekinteni, vagyis a pihenőideje alatt nem volt szabad a laktanyát elhagyni akkor sem, ha egyébként mint szolgálatmentesek kimehettek volna a községbe. Nappal a csendőr tudvalevően nem igen alszik a laktanyában s így előfordult, hogy a szolgálatból bevonult járőr tagjainak még a vasárnap délutánt is otthon kellett tölteniük azért, mert nagypihenőt tartottak.

Ezen a helyzeten segített a kerületi parancsnokságok javaslatára a folyó évi 13. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 581.624/20. 1941. számú H. M. rendelet azzal, hogy a Szut. 69. pont 3. sorában levő „végén” szót „közben”-re helyesbítette. E helyesbítés szerint tehát a csendőr, ha a szolgálat közben tart pihenőt a laktanyában, akkor a pihenőideje alatt is őrszolgálatban állóként jön tekintetbe, míg ha a pihenőideje a szolgálat végére esik, a járőr tagjainak őrszolgálati minősége a tényleges bevonulás időpontjával megszűnik, az azt követő pihenőideje alatt őket szolgálaton kívül levőknek kell tekinteni. A nős csendőr tehát a bevonulás után a pihenőidejére a lakására távozhatik, a nőtlen a magánügyeit intézheti, az őrsparancsnok engedélyével a községbe távozhatik stb. Természetes azonban, hogy ha pl. sürgős tényvizlatot kell fogalmazni, ezt a pihenőideje alatt is el kell végezni, különösen akkor, ha a fogoly átadása pl. a vonatközlekedés miatt különben meg nem engedett késedelmet szenvedne.

Mintogy azonban a laktanyában megtartott pihenő tartama a járőr tagjainak szolgálati órákét illetékes, elrendeli a 232.171/VL. b. 1941. számú rendelet, hogy azt is fel kell számítani, de úgy, hogy a szolgálati havifüzet 4. rovatában, valamint a szolgálati lapon külön kell kimutatni annyi szolgálati óraszámot, amennyit a járőr a külszolgálatban valóban eltöltött és ehhez külön hozzá kell adni annak a pihenőnek az időtartamát, amelyet a járőr a szolgálat végén a laktanyában tartott meg. A kettő együttes összegét kell azután a szolgálati havifüzet páratlan oldalán szolgálati óráként felszámítani.

A laktanyában szolgálat közben tartott pihenőre ez a rendelkezés nem vonatkozik, vagyis azt úgy kell tekinteni, mintha a járőr külszolgálatban töltötte volna el, tehát nem is kell külön kimutatni. Az ilyen pihenő tartama alatt a csendőr őrszolgálatban áll, reá tehát a Szut. 288. pontjának korlátozásai éppen úgy vonatkoznak, mintha a pihenőt az őrszolgálat tartaná. Erre a korlátozásra azért van szükség, mert a szolgálat közben tartott pihenő után a járőrnek a szolgálatát tovább kell folytatnia, arra készen kell állania, nem engedhető meg tehát, hogy akár a laktanyában is olyan kényelemben helyezkedjék, eltávozzék stb. amivel a szolgálat akadálytalan továbbfolytatását veszélyeztethetné. Ugyanez áll a szesz ital élvezetére is.

A fentiek szerint világos, hogy a járőr bevonulásának időpontjaként mind a szolgálati havifüzetben, mind pedig a szolgálati lap bevonulási záradékában nem azt az időpontot kell feltüntetni, amikor a járőrnek a laktanyában a szolgálat végén tartott pihenője lejár, hanem azt, amikor a járőr a valóságban bevonult, mert csak így jön ki a külszolgálatban valóban eltöltött órák helyes összege, amihez azután a pihenő időtartamát hozzáadjuk.

27. Kérdés. *A csendőr fegyvert használt. A kivizsgálás során megállapítást nyert, hogy a fegyverhasználat jogos volt. Vádat emelhet-e ennek ellenére a csendőrágyész a csendőr ellen a fegyverhasználat miatt?*

Válasz. A tiszti előjáró által fegyverhasználati vagy egyéb fegyelmi vagy bünvádi ügyben megejtett kivizsgálás célja az, hogy az ügyben érdemi intézkedésre hivatott parancsnokot a tényállás felől előzetesen tájékoztassa és ezáltal támpontot nyújtson a további intézkedésre. A kivizsgálás tulajdonképpen csak fegyelmi, illetőleg közigazgatási eljárás, azért is nevezzük az ügyészi előzetes megállapítással, nyomozással vagy a bírói vizsgálattal szemben „közigazgatási” kivizsgálásnak. A kivizsgálásnak ebből a tájékoztató feladatából következik, hogy annak során pl. a fegyverhasználat jogos vagy jogtalan voltát sem lehet megállapítani; a kiviz-

gáló legfeljebb a véleményét jelenti, hogy azt a kivizsgálás adatai alapján jogosnak véli-e vagy sem.

Az ügyben a további eljárást illető döntés joga a bünvádi üldözés jogával felruházott kerületi parancsnokot illeti meg, aki figyelembe veszi ugyan a kivizsgálás adatait, de nincs az annak során megállapított tényálláshoz kötve. A Szut. 51. §-a írja elő, hogy a fegyverhasználati esetek elbírálásánál milyen eljárást kell követni. A gyakorlatban az illetékes parancsnok nem elégszik meg a fegyverhasználati esetek közigazgatási kivizsgálásával, hanem ügyészi előzetes megállapításokat vagy esetleg nyomozó eljárást rendel el azért, mert az ügyész a kihallgatásokat jegyzőkönyvileg foganatosítja s így a tényállást jogilag hitelesebben tudja megállapítani, mint a kivizsgáló tiszti előjáró, aki a kihallgatásokról nem vesz fel jegyzőkönyvet. Az illetékes parancsnok a közigazgatási kivizsgálással csak csekélyebb jelentőségű fegyverhasználati ügyekben elégszik meg (pl. ha a fegyverhasználat eredménytelen volt, vagy csak jelentéktelen sérülést okozott).

Természetes, hogy ha az illetékes parancsnok ügyészi előzetes megállapításokat rendel el, az esetleg már folyamatba tett közigazgatási kivizsgálást abba kell hagyni és az ügy megvizsgálását az ügyészre kell bízni.

Az illetékes parancsnok, mielőtt az ügyben döntene, az ügyészi előzetes megállapítások, illetőleg a kivizsgálás anyagát egy háromtagú csendőrtiszti bizottságnak adja ki, amely az ügyész előadása alapján véleményt ad arra vonatkozóan, hogy a fegyverhasználat az utasítás értelmében jogosnak tekinthető-e vagy sem. Az illetékes parancsnokot azonban a fegyverhasználati bizottság véleménye sem köti, nincs tehát akadály annak, hogy a csendőr ellen akkor is vádparancsot adjon ki, ha a fegyverhasználatot a kivizsgáló, az ügyész és a fegyverhasználati bizottság is jogosnak véleményezte. Lehet ugyanis, hogy a kerületi parancsnok nem ért egyet a véleményekkel, de lehet az is, hogy a fegyverhasználatot maga is jogosnak látja ugyan, mégis vádparancsot ad ki a csendőr ellen való vádemelésre azért, hogy a fegyverhasználat jogosságát a bíróság is megállapítsa. Főként olyankor történhetik ez meg, ha súlyos kimenetelű, esetleg több áldozatot követelt fegyverhasználatról van szó, vagy ha valószínű, hogy az, aki ellen a fegyverhasználat történt vagy a hátramaratottai a kincstár ellen a polgári bíróság előtt kártérítési pert fognak indítani. Igaz ugyan, hogy a polgári bíróságot a honvédtörvényszék által megállapított tényállás és hozott ítélet nem köti, mégis, a kincstár a polgári perben rendszerint eredményesebben védekezhetik, ha a fegyverhasználat jogosságát nemcsak az illetékes parancsnok, hanem a honvédtörvényszék is megállapította.

28. Kérdés. *Egy tekéző-társaság egy nagykorú, de közismerten gyenge émetehetségű egyént befogad és tőle a társaság tagjai két óra alatt 120 pengőt könnyűszerrel elnyernek. Büntetendő-e a cselekményük?*

Válasz. A társaság tagjainak a cselekménye nézetünk szerint csalás, akkor is, ha nem bizonyítható, hogy hamisan játszottak. Az 1908:XXXVI. t.-c. 50. §-ában említett fondorlatot ugyanis nem a tettes, hanem a sértett szempontjából kell megítélni. Ami nem fondorlat egy intelligens, művelt emberrel szemben, az fondorlattá minősülhet egy csekélyebb értelmiségű emberrel szemben; még inkább akkor, ha az illető kifejezetten gyenge elmebeli képességű és ezt a tettes tudja. A bírói gyakorlat általában hajlik arra, hogy a becsületes, jóhiszemű embert a csalótól lehetőleg megvédje és ezért sokszor még az egyszerű hazugságot is csalásnak minősíti, ha becsületes, jóhiszemű ember bizalmával ének vissza. Igaz, hogy ezzel szemben a bírói gyakorlat sokszor azt az álláspontot foglalja el, hogy aki ügyeinek intézésében mellőzi a közönséges élettapasztalatot s a dolgok megítélésében a saját érdekeivel szemben gondatlan, az nem passzkodhatik csalásról, de ez az álláspont csak bizonyos határig érvényesülhet s különösen nem fogadható el ilyen esetben, amikor a sértett részéről nem gondatlanság, hanem korlátozott beszámíthatóság állapítható meg.

Nem bizonyos, hogy a kir. ügyészség magáévá teszi az őrs feljelentését; lehet, hogy a gyanúsítottak ellen nem emel vádat csalás miatt, de mert általános elv az, hogy a csendőrnek mindig a súlyosabb minősítés alapján kell feljelentést tennie. Ebben az esetben is helyénvaló azt csalás miatt megtenni. Más büncselekmény nem állapítható meg, kihágás sem, mert a tekézés nem tiltott szerencsejáték, sőt egyáltalán nem szerencsejáték, mert a nyereség vagy veszteség eshetősége nem kizárólag a véletlenül mulik, hanem a játékosok ügyességétől is függ.

Ha a kir. ügyészség a gyanúsítottak ellen nem emel vádat, a sértett megpróbálhatja a követelését polgári peres úton érvényesíteni. Igaz ugyan, hogy a magánjogi törvénykönyv (javaslat) 978. §-a szerint a játékból vagy fogadáshól eredő követeléseket bírói úton nem lehet érvényesíteni, az önkéntes teljesítés azonban hatályos, mégis, nézetünk szerint a bíróság ebben az esetben mérlegelni fogja ugyanennek — a bírói gyakorlatban általában irányadóul vett — törvényjavaslatnak 977. §-át, mely szerint semmis az a szerződés, amelyet valaki fogyatékos elmetehetségű személlyel a fogyatkozását kihasználva kötött, ha a szerződés megkötésekor tudta, hogy abból a másik félre tetemes vagyoni kár vagy egyéb tetemes hátrány jár. Igaz, hogy ebben az esetben nem szerződésről, hanem játékról van szó, minthogy azonban fogyatékos elmetehetségű egyént nem lehet egyenlő képességű és esélyű játékosnak tekinteni, nyilvánvaló, hogy itt olyan, játék alakjában burkolt, egyoldalú és erkölestelen vagyonszerzésről van szó, amelyet a sértett — vagy a gondnoka — joggal sérelmezhet. A kárt tetemesnek kell tekinteni, mert tekejátékon két óra alatt 120 pengőt az általában elfogadott játékszabályok mellett csak úgy lehet elnyerni, ha azt — éppen a sértett kifosztása végett — szokatlanul magas alapon játszották.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK.

Családiállás elleni büntett nyomozása.

Beküldte: KOVÁCS ISTVÁN II. tiszthelyettes
(Jászjákóhalma).

1934 május 16-án Veres Istvánné* tápiói lakos, az őrsön megjelenve panaszolta, hogy aznap 6 óra tájban, azalatt az idő alatt, míg a szomszédban tejért járt, 5 hónapos Mária nevű leánygyermekét zártan lakásából ismeretlen tettes ellopta. Előadta még, hogy a szomszédoknál érdeklődött a gyermek után, de senki sem tud sem gyermekéről, sem a tettesről.

Az őrsparancsnok a nyomozásra Gaál Béla II. vizsgázott törzsőrmestert és engem vezényelt ki.

A sértett lakásán és környékén helyszíni szemlét tartottunk, de olyan adatot nem találtunk, melyből a gyermek hollétére, vagy a tettes kilétére nézve következtethetünk volna. A sértettet alaposan és részletesen kikérdeztük, de mást mint az őrsön, előadni nem tudott. Szalai Istvánné szomszédja igazolta, hogy Veresné 6 óra tájban tejért volt nála és nem sokkal utána, hogy a tejet haza vitte, visszatért és közölte vele a gyermek eltűnését.

Mivel a nyomozás továbbvitelére támpontunk nem volt, három feltevésből indultunk ki.

1. Az anya eltehetette láb alól a gyermekét.
2. Csavargó vagy koldus lophatta el a gyermeket.
3. Valaki rossz tréfát csinált a sértettel.

Feltevéseinkkel nem messze juthattunk, mert a kikérdezett érdektelen tanúk bizonyították, hogy az

anya szerette gyermekét, békés családi életet él, férje szorgalmas munkás. A lopás idején is Budapesten dolgozott. Idegent a környéken hetek óta nem láttak. Arra sem találtunk támpontot, hogy a gyermeket ismerős tréfából vitte volna el.

Új kiindulási pontra volt szükségünk, elhatároztuk tehát, hogy az összes környéki lakosokat felkeressük, hátha ezúton valami támpontot kaphatunk.

E ténykedésünk közben mentünk be Egres Simonné közeli lakos lakásába is. Egresné ágyban fekvő, 75 éves anyósa pedig az elveszett gyermekkel hasonló korú kisdedet ápolt.

Az asszonyok elmondták, hogy a kisgyermek aznap reggel született.

Ezen nagyon elcsodálkoztunk, mert a kisded újszülött gyermeknél jóval fejlettebb volt. Négy-öt hónaposnak látszott. Kisleány volt, már a fülcimpái is ki voltak fúrva. Kételkedésünknek kifejezést is adottunk, mire Egresné sírva, de határozottan állította, hogy a gyermeket ő a mai napon szülte. Ezt az állítását az anyósa is megerősítette azzal, hogy a szülést ő vezette le.

Nem hagytuk annyiban a dolgot. Eszünkbe jutott, hogy a sértett ellopott gyermeke hasonló korú leánygyermek volt és eltűnésekor arany fülbevaló volt a fülében. Ahhoz sem kellett szakértőnek lenni, hogy az Egresnénél talált gyermek nem aznap szülehetett, mert a gyermek legalább 4 hónapos. Az volt az érzésünk, hogy megtaláltuk az eltűnt gyermeket. Az egyik bizalmi egyénnel a sértettet a gyermek felismerése végett oda hívtattuk, aki az ott levő gyermeket sajátjának ismerte fel. Ez ellen azonban Egresné és anyósa hevesen tiltakozott és állították, hogy a gyermek aznap született és a gyermekhez másnak semmi köze.

A sértett felismerése alapján a gyermeket őrizet alá helyeztük, a róla levett ruházat és fülbevaló előkerítése végett a házkutatást megtartottuk, de a kutatás nem járt eredménnyel.

Miután Egresné továbbra is megmaradt állítása mellett és, mert a panaszoson kívül mások is állították, hogy Egresné terhes állapotban volt, megvizsgáltattuk az asszonyt a községi orvossal.

Az orvos véleménye szerint Egresnénél a közvetlen közelmúltban szülési folyamat ment végbe. Az őrizetbe vett gyermek azonban 5—6 hónapos lehet. Az orvosnak a szülési folyamat végbemenete tekintetében adott véleménye ingadozó volt, főleg az időpontra nézve.

Megkérdeztük az orvost, hogy miből állapította meg a szülést. Az orvos előadta, hogy a méhszája nyitott és véres váladékos.

Miután határozottan kételkedtünk ezután is abban, hogy a látott gyermek Egresnéé, az orvosnak a nyilatkozata után magzatelhajtási esetre kellett gondolnunk. Tehát — a nem látott újszülött holléte lett előttünk kérdőjel. Tanúk előadása szerint Egresné aznap reggel 6 óra tájban a lakása mellett elterülő veteményes kertben kapált, arra gondoltunk, hogy a gyermeket eláshatta és a panaszos gyermekét e he-

Ki tudja?

A volt trianoni „béke” szerint mennyi területet csatoltak a megszűnt Jugoszláviához?

* A nevetek megváltoztattuk. (Szerk.)

lyett vihette el. A bekapált területen alapos kutatást tartottunk, de nem találtunk semmit. Elhatároztuk, hogy újabb alapos és részletes kikérdezésekkel próbálkozunk eredményt elérni. A kikérdezést az anyós-nál kezdtük, akit a szülés mikénti lefolyásáról kérdeztünk ki részletesen. Kikérdezése annyit eredményezett, hogy beismerte, hogy a szülésnél nem volt jelen. Elmondta, hogy míg menyé a kertben kapált, ő eltávozott a szomszédba beszélgetni. Mikor hazatért, a menyé már az ágyban feküdt és mellette volt a csecsemő is mezítelen állapotban és kissé vérfoltosan. Ő ezután a gyermeket megfürösztötte, felöltöztette, de azt is látta, hogy a gyermek füle már ki van fúrva. Kérdésére menyé azt felelte, hogy a szülés után fúrta ki, mert ilyenkor nem fájdalmas. Követeltük, hogy a méhlepényt adja elő, de arra azt a választ adta, hogy azt ő sem látta.

Ezután Egresnét kérdeztük ki, de ekkor is sírva állította, hogy az őrizetben levő gyermek az övé. Mikor azonban az anyósa előadását és az eddig megállapított adatokat s körülményeket elébe tártuk, azt felelte, hogy nagyon szégyenli a dolgot, de most már megmondja az igazat a következőkben:

1932. évben ment feleségül a jelenlegi férjéhez. Ezideig gyermeke nem volt. A férje állandóan gyermek után vágyott és mivel férjét nagyon szereti, félt, hogyha gyermek nem lesz, elhagyja őt. Ezért elhatározta, hogy terhességet színlel és majd csak szerez valahol gyermeket. A színlelés nem volt nehéz, mert férje Budapesten dolgozott és csak 2 hetenként jött haza.

Egy szép napon kijelentette az urának, hogy állapotos. Hogy a terhesség látszatát keltse, a hasára az időnek megfelelően fokozatosan mindig több és több ruhadarabot kötött, így járt mindenütt és ha érdeklődtek terhessége felől, a legnagyobb örömeinek adott kifejezést.

Kb. 8—9 hónap telt el míg terhességét viselte és állandóan gondban volt, hogy milyen úton tudna gyermekhez jutni. Erre azonban nem talált módot és így határozta el magát arra, hogy egy alkalmas időben Veresné gyermekét fogja ellopni, amit valóban meg is tett. A gyermeklopás időpontját azonban úgy választotta meg, hogy a havi vérzése éppen akkor legyen, mert így könnyebb volt a szülést igazolni. (Az orvost ez félre is vezette.)

A lopást akkor vitte véghez, amikor látta Veresnét a lakásáról eltávozni. Az alvó gyermeket hazavitte, az ágyba feküdt vele, levetkőztette, a fülbevalóját kivette.

Az anyósa nem tudott a lopásról. Közös háztartásban lakik vele, de az anyósa azt sem tudta, hogy ő terhességét csak színleli. Előmutatta azokat a ruhadarabokat is, amelyeket 8—9 hónapon keresztül a hasán hordott.

Egresnét feljelentettük családiállás elleni büntetés miatt, de a bíróság felmentette, mert a sértett nem kívánta a megbüntetését.

A tanulság a leírt esetről nemannyira a kiderítés módjában rejlik, mert a járőr egész véletlenül tévedt be a tettes házába, annyi megfigyelő képességet és gondolkodni tudást pedig minden csendőrrel fel kell tételezni, hogy az ott látottak és hallottak alapján gyanút fogjon és azok, valamint a nyomozás tárgyát képező bűncselekmény között összefüggést lásson.

A leírt esetnek inkább bűnügytani tanulsága van. Tárgya olyan ritka bűncselekmény, amely a gyakorlatban olyan ritkán fordul elő, hogy a legtöbb csendőr leszolgálja az egész idejét anélkül, hogy annak a nyomozásában gyakorlatot szerezhetne. Érdekes és tanulságos továbbá az indító ok, mely a tettes asszonyt a cselekményre bírta.

Áruk minőségéért, olcsó áráért elismerő és köszönő levelet ne írjunk, mert egyes cégek az ilyen leveleket gyűjteményes nyomtatványba foglalva, üzleti reklámnak használják fel, már pedig a m. kir. Csendőrség tagjai nem lehetnek reklámcsinálói semmiféle üzletnek!

Véglegesített **CSENDŐRÖK**, akik

EREDETI STEYR WAFFENRAD KERÉKPÁRT

óhajtanak vásárolni, írjanak egy levelezőlapot a „Csendőrbolt“-nak, Bpest, XII. Bősziörményi-út 19/a. Teljes felszereléssel (lámpa nélkül) 12 havi részletre 225 pengőért kaphatják. Luxus kivitelű BALCO dinamó lámpakészlet 24 P

Lábizzadás

ellen 30 évnél régebben használják sikerrel a MOLNÁR-féle

SUDORÁN-t

Bővebb leírás a Cs. L. jún. 15-i számában

MOLNÁR JÁNOS gyógyszerész, BOZSOK

ZALKA LAJOS

EGYENRUHÁZATI SZÉKESFEHÉRVÁR, Nádor-u. 35.

FELSZERELÉSI CIKKEK TELEFONSZÁM: 8-19

URI SZABÓSÁG

A magy. kir. csendőrség szerződéses szállítója. Az O. R. I. megbizottja. — A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek.

HALOTTAINK

Pap Béla kolozsvári IX. kerületbeli csendőr június 25-én, Ködmönös községben fürdés közben a Szamos folyóba fulladt. Ködmönös községben temették el. 1937 óta szolgált a testületben.

Budai István debreceni VI. kerületbeli csendőr, június 26-án lóúsztatás közben a Hortobágy folyóba fulladt. Debrecenben temették el. 1937 óta szolgált a testületben.

Csőppös Sándor, székesfehérvári II. kerületbeli próbacsendőr, június 25-én Vágfarkasd községben fürdés közben a Vág folyóba fulladt. Vágfarkasdon temették el. Kitüntetései: Felvidéki és erdélyi emlékérem.

Nyugállományú bajtársaink közül meghaltak:
Balogh István II. törzsőrmester (VII. ker.), 1922—1939-ig szolgált,

Biró József tiszthelyettes (V. ker.), 1886—1919-ig szolgált,

Leányfalvi Ferenc csendőr (V. ker.), 1936—1940-ig szolgált,

Nagy Gergely őrmester (X. ker.), 1904—1911-ig szolgált,

Cs. Szabó István törzsőrmester (VI. ker.), 1912—1934-ig szolgált,

Vass Ferenc tiszthelyettes (VII. ker.), 1913—1929-ig szolgált,

Vince Béla tiszthelyettes (I. ker.), 1900—1921-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléküket!

IRÓGÉP-et új és újjáépített bármely rendszerűt vásároljunk bizalommal

SZÉKI ISTVÁN-nál
BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 11. SZ.

Szakszertű javító műhely. **VÉTEL — ELADÁS — CSERE**

KERÉKPÁR, fegyver, pisztolyok, lőszer, sportcikkek megbízható bevásárlási helye

Mihalicsko Károly

aranyéremmel kitüntetett puskműves. Kedvező fizetési feltételek. A csendőrök elismert bevásárlási helye. **KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 22. SZÁM.**

HIREK

Honvédségi Közlöny. Személyes ügyek. 29. szám. A m. kir. honvédelmi miniszter úr a tényleges szolgálati állományba felvette **Köllő Andrást** várakozási illetményekkel szabadságot szerezve; **áthelyezte: Olchváry-Milvius Attilát** alezredest Szatmárnémetiből Budapestre, **Pogány Ferenc** őrnagyot Máramaroszigetről Budapestre, **vitéz Demény Elemér** őrnagyot Budapestről Szatmárnémetibe, **Hanthy Károly** őrnagyot Kaposvárról Máramaroszigetre.

Csendőrségi Közlöny. 26. szám. Szabályrendeletek. Tengeriliszt zár alá helyezése és igénybevétele. Vizeszemlye és a kelt tésztából készített kalács és sütemény forgalombahozatalának korlátozása. Fogolyszállító gépkocsi üzembehelyezése Ungváron. Visszafoglalt délvidéki területre utazás szabályozása a katonai közigazgatás ideje alatt.

Dicséretetek. A székesfehérvári II. esendőrkerület parancsnoka **Pigai Ferenc** őrmestert, mert 10 hónapi különleges szolgálatát, **Szente László** őrmestert, mert 8 hónapi különleges szolgálatát kiváló szaktudással, fáradságot nem ismerő lelkiismeretes és eredményes munkával látta el, nyilvánosan megdicsérte.

A dicséretetek közé sorol az a néhány sor is, melyet egyik apa küldött a kassai kerületi parancsnok-sághoz. A levél (nevek és hely említését mellőzzük), így szól: *Tekintetes Parancsnokság! A több mint húsz éves román uralom, mely az én családomat is nagy próbára tette, Istennek hála, elmúlt. Jött a magyar feltámadás. Családom tagjai közül Géza nevű fiam hön öhajtott vágyaként magyar csendőr lehetett. Most boldog érzés járja át szülői szívemet, amikor fiam a magyar csendőrségről így nyilatkozott: — Apám! Az a három hónap, amelyet, mint magyar királyi próbacsendőr, a csendőriskola falai között éltem le, életem legboldogabb ideje volt. Volt a szobámban édesapám, egy őrmester úr, olyan csendőr akarok lenni. A szeretetet, a megértést és a többi csendőri jó tulajdonságokat ültette át belém minden oktató úrral együtt. Jó volt az iskolában lenni, szinte ünnep volt.*

Sok jót és szépet beszélt még a fiam és én nagyon örülök, hogy ő magyar csendőr lehetett, ilyen szép testületnek a tagja. Ezúton köszönöm az őrmester úrnak és a többi oktató uraknak, hogy fiamat nemesen tanították és vele az általam is rokonszenvezett szép testületet, a magyar királyi csendőrséget megszerettették. És egyúttal kérem a tekintetes parancsnokságot, hogy ezen fiamat vegyék pártfogásba, egy haldokló apa kívánsága, mert nekem napjaim meg vannak számlálva. Kelt 1941 június 5. Sz. J. nyugdíjas pályőr.

CSOLLÁK LAJOS butoráruháza
SZOLNOK, Baross-utca 8. sz.

Kiváló minőség! • Méltányos árak! • Kedvező fizetési feltételek!
Itt vásároljunk!
Aranyéremmel kitüntetett öskeresztény cég.

Az összes **IRÓGÉP, PFAFF** varrógépek, kiváló minőségű **kerékpárok**,

alkatrészek nagy választékban **KELEMEN JÓZSEF** cégnél,
SZOLNOK, Baross-u. 13.

Vétel - eladás - csere • Kedvező feltételek • Javítások.

Szolgálati könyvek

magánrendeléseinek lebonyolításával a Csendőrségi Lapok szerkesztőségét bízták meg.*

Közöljük bajtársainkkal, hogy ezidőszereint a
Próbacsendőrök Tankönyve
és a

Szervezeti és Szolgálati Utasítás (Szut.)
van raktáron készletben.

Előbbi 6 füzetből áll és pedig:

Szolgálati szabályzat I. rész, (kivonat);

Büntető törvénykönyv, (kivonat);

Kihágásokat megállapító törvények és rendeletek (Törvényes rendelkezések gyűjteménye),

Az őrszolgálatkezelési utasítás, közigazgatási határozmányok, illetményszabályok és a ruhagazdálkodási utasítás, (kivonatok),

a bűnügyi nyomozás,

a magyar történelem.

Ennek a könyvnek az ára: 4.— P.

Egyes füzetek nem rendelhetőek!

A Szervezeti és Szolgálati Utasítás az igen sok helyesbítés miatt már nehezen használható, eddigi Szut.-nak az új (után-)nyomása.

Ennek a könyvnek az ára: 2.20 P.

Ezeket a könyveket csak a pénz egyidejű beküldése mellett lehet nálunk megrendelni. Más rendelést nem vehetünk figyelembe. A pénzt bianco csekkklapon (25.342. csekk számlaszám, számlatulajdonos: Csendőrségi Lapok) kérjük beküldeni és a csekklap hátlapján a rendelő pontos címét (név és rendfokozat, állomáshely és utolsó posta) kérjük feltüntetni.

Egy csekkklapon többen is rendelhetnek.

A rendelést postafordultával szállítjuk.

* L1 az 1941 március 15-i 11/1941. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 581.528/20.—1941. H. M. rendeletet.

Felten és Guillaume

kábel-, sodrony- és sodronykötélgár Rt.
Bowden lékpázmák és spirálcsok.

Budapest, XI., Budafoki-út 60. sz.

NAGY IMRE

cs. és kir. udvari szállító
virágkereskedő

Budapest, Fővám-tér 5.
Távbeszélő 186-829 és 186-820

Winkelmayer Károly

Budapest, VIII., Kisfolyó-u. 28/a. Tel.: 144-673.

Varrógép kerékpár raktár. Nagy javító műhely
Phönix varrógépek családi használatra és minden iparág részére.

Sport
felszerelések
szaküzlete

Maurer István

Bpest, VI., Teréz-lát 4. Tel.: 118-194

Fegyverhasználat. A mándoki őrs állományába tartozó *Kása György* tiszthelyettes őrsparancsnokot, ellenőrző szolgálatban Mándok községben június 23-án négy mándoki cigány megtámadta. *Kása* tiszthelyettes a támadó cigányok egyike ellen szuronyfegyvert használt és azt súlyosan megsebesítette. A támadó cigányokat az őrs elfogta.

Csendőrájáró megtámadása. A vásárúti őrs állományába tartozó *Erdélyi Ferenc* csendőr és *Kovács Gyula I.* próba-csendőrből állott járőr, Nyárasd községben június 26-án *Eckert Dezső* budapesti lakost, aki öngyilkos akart lenni, igazoltatta. Az igazoltatás alkalmával *Eckert* a járőrre pisztolyból egy lövést tett. *Erdélyi* csendőr *Eckert* kezéből a pisztolyt puskatussal kiütötte, majd a járőr *Eckert* elfogta és megbilincselte. Sérülés nem történt.

Vigyázz a fürdőre! A vágfarkasdi őrs állományába tartozó *Csöppös Sándor* prb.-csendőr június 25-én fürdés közben a Vág folyóba, — a hortobágyi őrs állományába tartozó *Budai István* csendőr június 26-án lóusztatás közben a Hortobágy folyóba, — a ködmönösi őrs állományába tartozó *Pap Béla* csendőr június 25-én fürdés közben a Szamos folyóba fulladt.

Az Országos Tiszti Kaszinó közleménye. Az O. T. K. Budapest—Szentmargitszigeti sporttelepén épült nyári klub-és sportházát június 26-án ünnepélyes megnyitással rendeltetésének átadta. A ház rendeltetésének és igénybevétele mi-kéntjének minden tudnivalóját az O. T. K. „Kaszinólap” folyóévi áprilisi és májusi számaiban közzétette. A teleprend a szigeti házban ki van függesztve.

Csendőrségi jutalmazási alapra felajánlott jutalékok. A budapesti I. kerületben: Horváth István törzsrőmester 4 P 08 f., Cifra Mihály tiszthelyettes, Pengő Zsigmond csendőr együtt 2 P 50 f., Bordás József őrmester, Szücs István csendőr együtt 2 P 42 f., Parajdi Péter tiszthelyettes, Andó Balázs csendőr együtt 7 P 36 f., Menyhárdt János, Torda József csendőrök együtt 2 P, Süveg József tiszthelyettes, Czögeczki Lajos és Juvászik Ferenc csendőrök együtt 9 P 42 f., Lőrinc András, Bory János csendőrök együtt 5 P, Bodai Lajos törzsrőmester, Szakács Ferenc csendőr együtt 5 P, Fazekas Ferenc csendőr, Zöld Sándor próbacsendőr együtt 5 P; a székesfehérvári II. kerületben: Szabó József IV. törzsrőmester, Kányai Gábor próbacsendőr együtt 9 P 94 f., Szabó Ferenc törzsrőmester, Laki József próbacsendőr együtt 4 P 97 f., Szabó

AJAX

acélárak

RÁBA

teherautók,
autobuszok,
traktorok

Autó- és traktoralkatrészek. Gyors-, szer-szám-, szerkeszti-, rozsdá-, saválló-, acélok. Acélöntvények. Szürkeöntvények. Csavar és szerkeszárak. Kezkenyvágányú vasúti anyagok. Prés. Kovács idomdarabok. — Vaszerkesztek. Hidak. Daruk. Textillógalkatrészek. Szekérkerékek. Reszelők. Reszelő felvágás.

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR R.-T.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 12. SZ.

A m. kir. csendőrség állandó szerződéses
szövetszállítója és ruhakészítője

Trunkhahn
szövetkövetlen a gyártól!

ELADÁS:

IV. PROHÁSZKA O.-UTCA 8.

VI. TERÉZ-KÖRÜT 8.

VII. BAROSS-TÉR 15.

AZ ORSZÁG-EGYETLEN ŐSKERESZTÉNY POSZTÓGYÁRA
GYÁRTELEP: BUDAPEST, XI., BÓCSKAY-ÚT 117 SZÁM.

József és Peresztegi József csendőrök együtt 9 P 94 f., Halász Károly törzsörmeister, Papp Mihály csendőr együtt 1 P 99 f., Szabó Miklós örmeister, Szabadkai János csendőr együtt 14 P 90 f., Salamon József tiszthelyettes, Fekete István csendőr együtt 22 P 88 f., Szakonyi Kálmán és Szabó Lajos csendőrök együtt 5 P; *a szombathelyi III. kerületben:* Meggyes István örmeister 9 P 77 f., Egyed László és Török János törzsörmeisterek együtt 1 P 54 f., Németh József XI. örmeister, Farkas György csendőr együtt 4 P 96 f., Karácsony Béla csendőr, Kovács Gyula II. próbacsendőr együtt 20 P, Macsári Ferenc és Marosvári János csendőrök együtt 20 P, Karácsony Béla csendőr, Kovács Gyula próbacsendőr együtt 20 P, Lisztes János törzsörmeister, Beneze Lajos csendőr együtt 11 P, Böröcz István törzsörmeister 4 P 97 f., Szabó István VII. csendőr, Szabó István próbacsendőr együtt 11 P 42 f., Törzsök Mihály csendőr, Baráth Ferenc próbacsendőr együtt 2 P 65 f., Fehér Gyula törzsörmeister, Tompos Ferenc próbacsendőr együtt 7 P 04 f., Magyar István örmeister 1 P 80 f.; *a pécsi IV. kerületben:* Bándi János törzsörmeister, Bakonyi József örmeister együtt 14 P 90 f., Barta János és Bilkó József csendőrök együtt 15 P 84 f.; *a szegedi V. kerületben:* F. Kovács István törzsörmeister, Fülöp Barnabás csendőr együtt 3 P 04 f., Bánya Mihály tiszthelyettes, Tóth Miklós csendőr együtt 4 P 16 f., Temesvári István örmeister, Rákóczi József csendőr együtt 1 P 50 f., Izso Ambrus tiszthelyettes 1 P 90 f., F. Nagy János tiszthelyettes 57 f., Nagyréti János és Bajnok József csendőrök együtt 6 P, Vasvári Pál örmeister, Palotás Gyula próbacsendőr együtt 5 P, Ferenczi János és Sebők Rókus csendőrök együtt 5 P, K. Kiss Antal örmeister 5 P, Ferenczi János örmeister, Sebők Rókus csendőr együtt 5 P, Demeter Imre tiszthelyettes, Bónis Endre próbacsendőr együtt 5 P, Rékási Benő és Palotás Sándor örmeisterek együtt 1 P 42 f., Rékási Benő örmeister, Csontos Péter próbacsendőr együtt 4 P 94 f., Szakács Sándor törzsörmeister, Viola György csendőr együtt 2 P, Bognár Mihály törzsörmeister, Sisa Imre csendőr együtt 8 P 86 f., K. Kiss Antal örmeister, Battonyai Károly csendőr együtt 5 P, Sövényi Sándor törzsörmeister, Gyoroki Lajos örmeister együtt 2 P 52 f., Bánkúti György csendőr 1 P 17 f.; *a debreceni VI. kerületben:* Turós István és Balogh István törzsörmeisterek együtt 5 P, Fazekas Gáspár és Honvéd Sándor csendőrök együtt 5 P; *a miskolci VII. kerületben:* Tokár György törzsörmeister, Tóth Endre csendőr együtt 68 f., Szabados József csendőr 2 P, Dobai Gábor tiszthelyettes, Szalai László, Nagypál József csendőrök és Pálos János próbacsendőr együtt 1 P 35 f., Lénárt Lajos törzsörmeister v., Fürjes György örmeister együtt 3 P 69 f., Koncz Mihály törzsörmeister, Tátrai János próbacsendőr együtt 24 P 08 f., Cserhalmi Sándor és Bagi Lajos csendőrök együtt 5 P, Pápai József tiszthelyettes, Sárvári Lajos csendőr együtt 9 P, Szabó

Gyula és Kovács Antal örmeisterek együtt 5 P 70 f.; *a kassai VIII. kerületben:* Jeges János törzsörmeister, Hajnal Sándor próbacsendőr együtt 2 P 50 f., Tóth Mihály tiszthelyettes 5 P, Oláh Sándor törzsörmeister, Földes Lajos csendőr együtt 3 P 72 f., Molnár Sándor törzsörmeister, Pataki Sándor csendőr együtt 6 P 38 f., Fekete József törzsörmeister, Orbán Lajos csendőr együtt 40 P 20 f., Bereczki Lajos törzsörmeister, Szőlősi Antal csendőr együtt 19 P 82 f., Juhos Benjamin törzsörmeister, Balázs Gábor örmeister együtt 20 P 71 f., Bérczi Dénes tiszthelyettes, Kálmándi Károly törzsörmeister együtt 1 P 20 f., Nagy Gábor II. csendőr, Fábrián Albert próbacsendőr együtt 2 P 70 f., Császi Lajos örmeister, Kulcsár Ferenc törzsörmeister együtt 1 P 29 f., Zsadányi László tiszthelyettes, Malinics János próbacsendőrök együtt 36 f., Lengyel Imre és Kádár András törzsörmeisterek együtt 2 P 81 f., Fekete Lajos törzsörmeister 31 f., Király Sándor II. törzsörmeister, Fekete János csendőr együtt 1 P 21 f., Zöld Ignác törzsörmeister, Varga Károly csendőr együtt 7 P 23 f., Simon Lajos törzsörmeister, Tóth József csendőr együtt 2 P 40 f., Tóth Imre és Bess József csendőrök együtt 1 P 64 f., Tukacs Mihály törzsörmeister, Nyíri Ferenc csendőr együtt 50 f., Lengyel István örmeister, Enyedi János csendőr együtt 15 f., Heteyi János törzsörmeister 18 f., Havas Ferenc örmeister, Hubai Barnabás törzsörmeister együtt 24 f., Fóris Árpád csendőr 06 f., Nagy Sándor tiszthelyettes 11 f., Terdik János örmeister, Kósa János csendőr együtt 1 P 20 f., Kiss Ferenc tiszthelyettes 90 f., Lipcsei József örmeister, Orbán Lajos csendőr együtt 16 P 87 f., Szabados János tiszthelyettes, Juhász József próbacsendőr együtt 89 f., Kárpát András törzsörmeister, Bokács József csendőr 1 P 41 f., Batta Béla csendőr 1 P 57 f., Török István örmeister, Csapó János próbacsendőr együtt 68 f., Mosolygó György törzsörmeister, V. Szénási Imre örmeister együtt 25 f., Kovács István csendőr, Sós József próbacsendőr együtt 26 f., Fábrián József örmeister, Vida Sándor csendőr együtt 15 f., Pintér Sándor örmeister 07 f., Juhos Benjamin törzsörmeister, Berencsi Béla csendőr együtt 63 f., Szabó István II. tiszthelyettes, Tomor Sándor csendőr együtt 7 P 20 f., Szigetvári Mihály örmeister, Kozma Antal csendőr együtt 56 f., Gere Gábor örmeister, Skover Ferenc csendőr együtt 81 f., Bácsi Sándor és Kollár Ferenc csendőrök együtt 2 P 73 f., Cs. Simon János és Bán György csendőrök együtt 1 P 17 f., Bocsi Imre és Tánecz Lajos csendőrök együtt 34 f., Mikola Elek csendőr 08 f., Nagy János II. és Czákó István csendőrök együtt 1 P 18 f., Orbázi Imre tiszthelyettes, Kovács Sándor csendőr együtt 12 f., Kukta Mihály próbacsendőr 06 f., Gergely Pál próbacsendőr 29 f., Péntes Flórián és Pozsgai Károly csendőrök együtt 5 P, Bujdosó Péter csendőr 71 f., Pesti Sándor és Hetes József csendőrök 37 f., Jascség Mihály próbacsendőr 11 f., Hándi Zsigmond törzsörmeister, Verebes László csendőr

FÉNYKÉPEZÉSHEZ

KODAK FILM

MINDIG A LEGJOBB ÉS LEGMEGBÍZHATÓBB!

CSEPEL varrógépek

Felvilágosítások: MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.T.

Agrárglobus

BUDAPEST, V., SZENT ISTVÁN-KÖRÚT 12. • Tel.: 126-681.

Tichler János

papírára, papírzacskó és gyógyszerészeti papíráruk gyára

Budapest, VI., Ó-utca 37. Tel.: 123-079

együtt 3 P 33 f., Juhász István III. próbacsendőr 1 P 67 f., Lőcsei Imre próbacsendőr 30 f., Durucz János törzsörmeister, Tuba Ernő próbacsendőr együtt 54 f., Veres Amrás törzsörmeister, Csányi Nándor csendőr együtt 1 P 05 f., Dákai József próbacsendőr 24 f., Bódi Pál próbacsendőr 08 f.; a kolozsvári IX. kerületben: Ur Mihály törzsörmeister, Répási Lajos próbacsendőr együtt 9 P 54 f., Sára Szabó Károly és Koncsár János csendőrök együtt 7 P 44 f., Kereszturi Mihály csendőr, Vatai Béla próbacsendőr együtt 6 P 76 f. tettenéri és feljelentési jutalékban részesültek. A jutalékok valamennyien felajánlották a csendőrségi jutalmazási alapra. A jutalékokat a m. kir. honvédelmi miniszter úr elfogadta.

Polgári iskolát végző csendőrök figyelmébe. A volt pécsi honvéd vegyesdandár polgári iskolai előkészítő tanfolyamain — ahol egy évig mint előadó és két évig mint tanfolyamvezető működtem — szerzett tapasztalatok arra ösztönöztek, hogy kizáróan a m. kir. honvédség és csendőrség tagjainak polgári iskolai magánvizsgákra előkészítésével foglalkozzam. A tanfolyamra minden csendőr jelentkezhetik, bárhol teljesít is szolgálatot, mert a jelentkezőket levelezőoktatásban részesítem, úgyhogy tanulmányait mindenki az állomáshelyén, önképzés útján folytathatja, csupán a vizsgák előtt kell 2—4 hétig nálam tartózkodni, ahol akkor a tanulók délelőtt és délután is alapos oktatásban részesülnek. Erre csak szabadsgon van lehetőség. A személyes oktatás tartalma alatt a magántanulók elhelyezéséről és ételmezéséről az étkezési pénz ellenében gondoskodom és így a nálam tartózkodás nem jár nagyobb költséggel, mint az őrsön. Az oktatás legalább egy havi előkészítési díj befizetésével veszi kezdetét. Vizsgázní lehet az év júniusában, decemberében és kivételes esetekben szeptemberben. Tehetséges tanulók az első és második osztályból összevont vizsgát is tehetnek. Ha valakinek a négy középiskolája már megvan és érettségét szeretne tenni, úgy arra is előkészítem. Az első polgári letéveséhez legalább négy elemi szükséges; ha ez valakinek nincs meg, az elemi iskola negyedik osztályára díjtalanul előkészítem. A honvédség, határőr- és csendőrség sok tagját készítettem elő szép eredménnyel. Buzdításul megemlítem, hogy magam is, mint teljesen árva, minden támogatás nélkül, magánúton végeztem el tanulmányaimat. Öt középiskolával vonultam be és mint katona érettségiztem, elvégeztem a kereskedelmi akadémiai tanfolyamot, az egyetemet és két doktori diplomát szereztem. Többek érdeklődésére közlöm továbbá, hogy az őrsőkön lakó nős csendőrök fiú- és leánygyermekének magánúton való előkészítését is vállalom. Ezek természetesen külön csoportban részesülnek oktatásban. Ez főleg a nehéz helyzetben levő, többgyermekes családokra kedvező, mert az iskoláz-

tatási költség így lényegesen kevesebb, mint a rendes tanulók költsége, akiket tíz hónapon át a távoli városban kell iskolába járattatni. Minden levélben való érdeklődésre kettős válaszbélyeg ellenében készítek adok felvilágosítást. Német, francia és angol nyelvek, továbbá számtan és mértan tanítását külön is vállalom. *Dr. Stimác Dömjén* Budapest, VI., Aréna-út 140. fidszt 12.

Ki tud róla? *Madarász Ferencet*, aki 1912—1913. évben Liptómegyében a nagybórcói őrsön teljesített szolgálatot, keresi Mező Pál szv. tiszthelyettes Budapest, XII., Böszörményi-út 21. Aki tud valamit nevezetről, közölje Mező szv. tiszthelyetessel.

Rührig Márton (Kolozsvár, Pata-utca 28. hsz.) keresi Kelemen Sándort, aki 1915., 1916., 1917. évben a besztercei őrsön szolgált mint őrmester. Aki tud róla, közölje Rühriggel.

Csendőrségi tollforgót köt, javít, árusít Várfai Mihály ny. szakaltiszt, Budapest, XIV. Újvidék-köz 5. fszt. 2. és Dél József ny. thts. Rákosszentmihály, József-u. 74.

SZEMÉLYI HÍREK.

Új szakasziparancsnokok. *A budapesti I. kerületben:* Rózsa István I. alhadnagy a szakasziparancsnoki, Fenyővári Károly alhadnagy a külesoportvezetői, Magyar József III. alhadnagy a szárny szolgálatvezetői; *a kassai VIII. kerületben:* Bartha József I., Vértes György, vitéz Németh András és Borbély Viktor alhadnagyok a szakasziparancsnoki; *a kolozsvári IX. kerületben:* Tánecz Elek alhadnagy a szakasziparancsnoki teendőket ellátásával megbízták.

Új őrsparancsnokok. *A budapesti I. kerületben:* Takács Béla tiszthelyettes őrsparancsnokká; *a debreceni VI. kerületben:* Turcsányi János és Fekete István I. tiszthelyettesek ideiglenes őrsparancsnokká; *a miskolci VII. kerületben:* Balogh István I., Tomori Béla, Márton Károly, Labancz József, Zsolnai Imre, Szalóki Lajos, Halász István I. és Kerekes János I. tiszthelyettesek őrsparancsnokká; *a kassai VIII. kerületben:* Kendi Benedek, Nagy István III. és Kádas Imre tiszthelyettesek őrsparancsnokká kinevezettek.

Véglegesítették a debreceni VI. kerületben: Mező Gyula, Makai Ignác, vitéz Balogh Márton és Szemes János; *a kassai VIII. kerületben:* Márkus János és Szoboszlai István I. csendőröket a próbaszolgálati idő letelte után.

Házasságkötés. Gyulai Ödön alezredes füredi Lánckzy Ilona úrhölgygel Budapestben. Utóas Mihály főhadnagy Kraemling Mária úrhölgygel Budapestben; *a budapesti I. ke-*

HANGYA

ÉRTED DOLGOZIK!

magad és családod

ÉRDEKÉBEN TÁMOGASDI!

ÓRÁT, arany ÉKSZERT AJÁNDÉKTÁRGYAT vásároljunk
ezüst a 35 év óta fennálló, megbízható

NAGY ALBERT

órásmeister és ékszerész-nél,
M I S K O L C

Spektrális
javítások.

A mi megbízható **KERÉKPÁR** **PARRAGI VINCE**

beszerzési forrásunk műszerész és kerékpárraktára

S Z E G E D, MIKSZÁTH KÁLMÁN-UTCA 7.

Kedvező részlettel! • Méltányos árak! • Díjtalan árajánlat!

Mi **BUTORT**-t az elismerten megbízható

FAIPARI TERMELŐ

SZÖVETKEZET-nél vásárolhatunk a legkedvezőbb
fizetési feltételekkel.

S Z E G E D, FEKETESAS-UTCA 9.

Egyenruházati, felszerelési cikkeket esztől

KAZAI JÓZSEF

cégnél
vásároljunk

A m. kir. csendőrség szerződéses szállítója. Polgári és katonai szabóság

M I S K O L C, Szemere-u. 4.

B Ú T O R T a legjobb kivitelben, a legmeg-
bízhatóbb minőségben vásároljunk a

MISKOLCI ASZTALOSOK BÚTORCSARNOK SZÖVETKEZETE

utóda cégnél: KLUGER, CSELENYI ÉS TSAI KFT.

MISKOLC, Széchenyi-u. 36.

*Olympia, Groma, Ideal,
Erika, Triumph, Rheinmethall*

va' amint az összes rendszerű új és újjáépített **IRÓGÉP** Állandó raktára

A m. kir. csendőrség
tagjainak kedvező
fizetési feltételek

Á R E N G E D M É N Y **NÉMET FERENC**
cégnél
Szombathely, Széll Kálmán-u. 27.

Vétel, eladás,
csere, javítás,
karbantartás

rületben: Krasznai János őrmester Sipos Erzsébettel Budapesten; a szombathelyi III. kerületben: Borbély Antal őrmester Szabó Gizellával Rumban, Várnagy János II. őrmester Berki Magdolnával Horvátnádálján, Csizmazia Endre őrmester Göcze Jolánnal Nagysimonyiban; a pécsi IV. kerületben: Kálmán József őrmester Nagymáté Máriával Fonyon; a szegedi V. kerületben: K. Kiss Antal őrmester Tatár Juliannával Kecskeméten, Balogh Imre őrmester Hajdu Annával Nagyszénáson, Sebő Rókus csendőr Olárin Etelka-Amáliával Kiskundorozsmán; a debreceni VI. kerületben: Takács János őrmester özvegy Fehérvári Istvánné szül. Orbán Zsuzsannával Mezőhegyesen, Virág András őrmester Lipák Máriával Nagyatádon; a miskolci VII. kerületben: Szabó Péter őrmester Rajz Erzsébettel Nógrádsápon; a kassai VIII. kerületben: Turzó Imre törzsőrmester Pekár Erzsébettel Dobóruszkán, Juhász Ferenc I. törzsőrmester Csetei Rozáliával Fonyódon, Horváth István III. őrmester Horváth Máriával Szedresen, Pálfalvi György őrmester Szabados Erzsébettel Abonyban, Török Bertalan őrmester G. Vida Ilonával Oroson; a kolozsvári IX. kerületben: Szedres Károly törzsőrmester Csizovszki Juliannával Kecelen; a marosvásárhelyi X. kerületben: Fazekas János törzsőrmester Nemes Erzsébettel Nagyváradon; Tarr József törzsőrmester Glück Annával Pincehelyen, Somogyi Gyula őrmester Rempert Etellel Alsóságon, Fekete István őrmester Maróti Veronika Máriával Kiskundorozsmán.

Születés. A budapesti I. kerületben: Kevés József tiszthelyettes feleségének János fia, Tarró József tiszthelyettes feleségének József fia és Mária-Zsuzsanna leánya, Dörömbözi András őrmester feleségének András-Dénes fia, Sebestyén Sándor törzsőrmester feleségének Sándor-Ottó fia, Havasi Ferenc törzsőrmester feleségének János fia, Besenyi Lajos őrmester feleségének Irén-Ildikó leánya; a pécsi IV. kerületben: Tóth György tiszthelyettes feleségének Magdolna leánya, Palánki Lajos tiszthelyettes feleségének Ervin-József fia, Dénes Flórián őrmester feleségének László-Bezsó fia; a debreceni VI. kerületben: Bakos Ferenc törzsőrmester feleségének Éva leánya; a miskolci VII. kerületben: Szajlai Miklós törzsőrmester feleségének Katalin leánya; a kassai VIII. kerületben: Simon János I. törzsőrmester feleségének Csaba-Zoltán fia, Szilágyi Károly II. tiszthelyettes feleségének Károly fia, Vida Albert őrmester feleségének Margit leánya, Magyar József III. tiszthelyettes feleségének Etel-Anna leánya, Baji László őrmester feleségének László-Ferenc fia; a kolozsvári IX. kerületben: Polgár István törzsőrmester feleségének Etelka-Aranka leánya; a marosvásárhelyi X. kerületben: Ladó Ferenc tiszthelyettes feleségének Ferenc-István fia, Szücs József III. tiszthelyettes feleségének Gabriella-Brigitta leánya, Gyárfás József alhadnagy feleségének József-Görgy-László fia.

Halálozás. A budapesti I. kerületben: Kevés József tiszthelyettes János fia, Tarró József tiszthelyettes József fia; a pécsi IV. kerületben: Halász Antal alhadnagy Miklós fia; a kassai VIII. kerületben: Molnár András tiszthelyettes András-János fia, meghaltak.

Szerkesztői üzenetek.

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kézírásos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. — A közlemények fogalmazási átcsiszolásának és — ha szükséges — tartalmi módosításának, valamint a törlés és a kiegészítés jogát fenntartjuk magunknak.

A kéziratot kérjük a papírlapnak csak egyik oldalra és félhasábosan lehetőleg írógéppel írni. Olvashatatlan vagy névtelen kéziratot nem foglalkozunk. Kéziratok sorsáról szerkesztői üzenetben adunk választ és csak akkor küldünk vissza kéziratot, ha a szerző megcímzett és válaszbélyeggel ellátott borítékot mellékel ahhoz. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részesítjük.

Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének nyilatkozatát arról, hogy a felvételek közléséhez — a szokásos tiszteletdíj ellenében — hozzájárul.

A megjelent közleményekre, fényképekre, rajzokra tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnyomatni.

Közlemények különnyomatait a nyomda velünk kötött szerződésben megjelölt árszabás szerint köteles elkészíteni.

Minden hozzánk intézett levélre a szerkesztői üzenetében válaszolunk, jellege alatt. Jellegül legcélszerűbb kisebb helység nevét, vagy ötjegyű számot választani. Aki jellegét nem jelöl meg, annak neve kezdőbetűi és állomáshelye megjelölése alatt válaszolunk.

Magánlevelet nem írunk, akkor sem, ha a beküldő válaszbélyegyet mellékel.

Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőr Lekszikon“ rovatban felelünk.

Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Hozzánk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk és azok tartalma, vagy beküldőinek kiléte felől senkinek sem adunk felvilágosítást.

Előfizetést csak a csendőrség nyugállományú tagjaitól, továbbá a honvédség és a m. kir. rendőrség, a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, mástól nem. Előfizetési díj a nyugállományú csendőrtisztek, valamint a honvédség, rendőrség, bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjai részére évi 12 pengő,

MAGYAR-SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Villamossági Részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-krt 36 Tel.: 120-739

Éz a mi Írógépiünk

Vezérképpeselet:

Bálint Sarolta

Budapest, Erzsébet krt 43. Tel.: 422-123.

Elsőrangú kivitel, nagy teljesítő képesség, méltányos ár.

A m. kir. esendőrség részére kedvezményes fizetési feltételek. Kérje a gép díjtalan bemutatását.

Nedves falak

száraztételéhez „SANIT”

habarcsötmitő

Posnansky és Strelitz R. T.

BUDAPEST, V., ZSITVAY LEÖ-UTCA 13 SZÁM. TELEFON: 12-28-29; 12-82-85

nyugállományú csendőrlegénység részére pedig évi 8 pengő. Legkisebb előfizetési idő: félév. A nyugállományú csendőrlegénység az előfizetési díjat negyedévi 2 pengős részletekben is fizetheti.

A pénzküldeményeket kérjük a „Csendőrségi Lapok” 25.342. számú postatakarékpénztári csekk számlájára befizetni. Címváltozását mindenki maga köteles velünk közölni, kérjük, hogy ezt a borítólapon 3-ik és 4-ik oldalán nyomtatott levelezőlapra tegyék.

Ködmönös. A Szut. 308. pontjának 4. bekezdése szerint az igazoltatás valamely harmadik személy kérelmére is teljesíthető. Azt kérdezi, hogy ilyenkor ki az első, ki a második és ki a harmadik személy. Első személy a csendőr, aki az igazoltatást végzi; második személy az, aki ellen az igazoltatás irányul; harmadik személy pedig bárki lehet, akinek a kérelmére a csendőr az igazoltatást teljesíti, ha a kérelem indokolt s az igazoltatást a csendőr is szükségesnek látja.

Sz. L. Baja. A kérdezett cím: Budapest, Károly főherceg laktanya, Honvéd-utca.

O. I. Zombor. A jegyzett hadikölcsönökről a kötvényeket — illetve, ha a hadikölcsön a VIII. kibocsátású volt, amelyet 1918-ban jegyeztek és amiről csak elismervényt adtak, az elismervényeket — már 1941 április végéig be kellett bankok útján a pénzügyminiszternek szolgáltatni. Beszolgáltatni már nem lehet, de kell indokolással levélben be lehet pótlólag jelenteni a pénzügyminiszternek központosított igazgatási (Budapest, V., Szabadság-tér 5/6.), ahol előjegyzésbe veszik és bejelentik a pénzügyminiszter úrnak. A bejelentési kötelezettség az 1941. évi 47. és 71. számú hivatalos lapban jelent meg. Akinek nincs meg a befizetésekről szóló kötvénye, illetve elismervénye, megkaphatja annál a banknál vagy pénzügyintézetnél, ahol annak idején jegyezte. Ha ez a bank, vagy pénzügyintézet időközben felszámolt, akkor ezek jogutódjához kell fordulni.

1919. (M. J.) Helyesen járt el, hogy utólag kérte a névváltoztatás elismerését. Az ügyet azonban szorgalmaznia kell, mert ha a határidőre az állampolgárságát nem igazolja, a nyugdíját beszűntetik. Ezért jelentse ezt a körülményt pótlólag a B. M. úrnak (VI. b. osztály útján) és kérje a soron kívüli elintéztést. Az állampolgárság igazolásánál is soron kívüli elintéztést kell a fentiekre figyelemmel kérnie.

Passív resistencia. A Szolg. Szab. I. R. 1. melléklete meghatározza az állományospartok, illetve a rendfokozatok szabályszerű elnevezését, a Csúsz. pedig a rövidítéseket. Pl. „gazdászati hadnagy”: „g. hdgy.”

55.555. (V. M.) A Szut. 141. pontja megengedi, hogy a tollforgót az őrsön az ágyban tartsák, nyilvánvalóan azért, hogy a csendőr a tollforgót lenyomathassa és mindig tetszetős, jó állapotban tarthassa. A Szut. nem határozza meg közelebbről, hogy az ágy melyik részében tartható a tollforgó, a szalmazsák vagy a fejbáncos alatt. Mindkét helyen lehet, de célszerűbb a szalmazsák alatt.

Szentlőrinc 1913. A választ megtalálja a Szut. 95. pont. 2. bekezdésében. Önnek eszerint a H. M. úrtól kellene engedélyt kérnie.

P. S. II. Bátmonostor. Forduljon a volt kerületi parancsnokságához, jelentse az okiratok kiállításának a keltét (legalább az évét) és kérje a másolatok kiadását.

Titel. Mint legidősebb hadiárva fiút, a Haborús emlékérem megilleti. A H. M. úrhoz szolgálati úton előterjesztendő kérvényéhez csatolja édesapja halotti anyakönyvi kivonatát. Ha már megkapta a Haborús emlékérmét, annak igazolványával (hiteles másolatával) megkísérelheti kérni ugyancsak a H. M. úrtól a Bolgár Haborús emlékérmét. Ennek az igénylési ideje rég lejárt ugyan, de Ön azután lett katona s így esetleg figyelembevehető a kérelme.

Revizió. Változás várható, ha nem is a legközelebbi jövőben.

Kárpátalja. 1. A görög katolikusok a görög szertartás mellett a katolikus hitet vallják és a római pápával egyességben élnek. Ezért helyesen görög szertartású katolikusoknak hívják őket. Eredetük az 1053. évi keleti nagy egyházszakadásra vezethető vissza. Hazánkban a rutének és románok között találunk nagyobb számban görög katolikusokat, bár magyar görög katolikus püspökség is van Hajdudorogon. A görög keleti egyház (ortodox keleti egyház, vagy keleti katolikus egyház) a római pápa felsőbbségét a hatalomban nem ismeri el. A római katolikus egyházzal egy egyházat alkotott s attól ugyancsak a keleti nagy egyházszakadás idején vált el. Hazánkban a románok, rutének és szerbek követik nagyobb számban ezt a vallást. Úgy a görög katolikus, mint a görög keleti a bevett vallások közé tartozik. Nincs akadálya, hogy a csendőr ilyen vallású nőt vegyen feleségül, bár, amint már megmondtuk, a csendőrré magyar leányok várnak. Keresse azok között élete párját. **2.** A beküldött lapokat megkaptuk, köszönjük.

5555. Sokszor üzentük már, hogy névtelen levélre nem válaszolunk.

Sz. Ha a mostoha fia bizonyítványában az osztályzatoknál legalább a fele jeles, akkor kérheti a pótdíj folyósítását. Így sem biztos, hogy megkapja. Egyébként helyzete részletes

VARGA FERENC

csizmaspecialista és urfi cipész

Késnit: Díszmagyar, vadász és angol lovaglócsizmát.

Országos ruházati intézet és Ludovika szállítója!

BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 1.

TELEFON: 184-205.

„PATYOLAT”

KÉZMOSÓSZERREL mossuk kezünket!

Minden nehezen lemosó piszok könnyen lemosható. Kátrány, szurok, olajfesték stb. Kéz finomságát elősegíti. Szabadalmava, törv. védve. Ára 20 és 26 fillér. Kapható minden üzletben. Kérjük! PATYOLAT VEGYIPAR BUDAPEST, II. GÖRGEY ARTUR-UTCA 26. Telefon: 867 405.

LUDVIG

Éremverő műintézete és Bronzműrágára

MASs, MUSs, MLSs, KISOK, A HONVÉDELMI MINISZTERIUM STB. SZÁLLÍTÓJA KÜNTETVE TÖBB RZÜST ES ARANY ÉRMÉKEL. Öskeresztény cég.

Budapest, VIII., Thék Endre-utca 18. — Telefon: 137-621

Amerikai rendszerű

IRODABUTOR

ipari és kereskedelm kft.

Budapest, VIII., Magdolna-u. 6/a. Tel.: 143-932.

Mindenemű irodabutor raktáron. Kizárólag saját gyártmány.

Növényhús

az egészséges és gazdaságos étkezés alapja.

10 dkg 4 személyre sült vagy töltelek.

Kapható: Fratelli, Flumel üzlet, fűszer- és csemege keresk. és Növényi

Tápszer Üzem, Bpest, VII., Huszár-utca 10. sz.

TELEFON: 221-136.

A Foncière Általános Biztosító Intézet életbiztosítási kötvénye

- a vonatkozó kormányrendelet értelmében teljes fedezetet nyújt a

háborús események

folytán bekövetkező halál esetére is. Felvilágosítást a központ: Budapest, V., Sas-utca 10-12. és az ország jelentősebb városaiban lévő képviseltek nyújtanak.

feltáráásával segílyt kérhet a B. M. úrtól (VI. b. osztály). Helyzetére tekintettel valószínűnek tartjuk, hogy figyelembe veszik a kérését.

55.555. (D. J.) A volt 5. honv. tábori ágyúszed irattára Kecskeméten, a volt I. honv. tábori ágyúszedre pedig Budapesten található a vármegyei katonai parancsnokságnál. A másik alakulat irattáráról nincs adat.

P. J. Dunaalmás. Bűncselekmény nincs, csak éretlen beszéd.

1550. Neve jó magyar. Több ilyen nevű magyar község van, de két és nem egy „g” betűvel írva, ez azonban nem rontja az Ön nevét. Magyar ember amúgyis két „g”-vel ejti ki ezt a nevet.

Havasí Frigyes. Csekkbefizetési lapot nem küldhetünk, de bármely postahivatalnál szerezhethet.

V. M. Szőrese. Az 1931. évi 21. számú Cs. K.-ben közzétett 111.488/VI. b. 1931. számú B. M. körrendelet érvényben van. Ott megtalálja, amit kérdezett.

Szebb jövőt. Az útmesteri iskola pályázati hirdetményét a folyó évi május 21-én megjelent 115. *Budapesti Közlöny*-ben tették közzé. Minden évben körülbelül ebben az időszakban jelenik meg. A kérvényeket június 10-ig kellett benyújtani, Ön tehát elkésett. A jegyzői hivatalban megnézheti az említett Közlönyt s a jövőre nézve tájékozódhatik abból. Mint nyugdíjas, kincstári támogatásra nem számíthat, az iskola látogatása azonban díjmentes s a rajszekciókat és műszereket is díjtalanul használhatja. Élelmezéséről és szállásáról kell gondoskodnia.

1939. III. 15. 1. Igen. 2. Véglegesítése után kérheti. 3. A véglegesítések nemsokára megtörténnek. 4. Véglegesítése után rendezik az előléptetését is. Hogy miképpen?— azt nem tudhatjuk. 5. Ha megvan a kellő indoka, kérheti az áthelyezését. 6. A felsorolt nevek közül a Jéger nem magyar név, a többi igen.

Búzakalász. A Háborús emlékérem iránti kérelemnek elintézése nemsokára várható.

Türelmes várakozó. Az előbbi üzenetünk szól Önnek is.

Vöröskő. 1. Olvassa el „Búzakalász” jeligés üzenetünket. **2.** Megkísérrelheti. A magyar Háborús emlékérem igazolványának (inkább a másolatának) csatolásával a H. M. úrtól kell kérnie.

K. K. Nagyoroszi. Ha az apa nem a háború alatt, vagy nem a háborús szolgálatok folytán keletkezett, illetve szerzett sérülés vagy egészségrontás következtében halt meg, a háborús emlékéremre sem az özvegynek, sem a gyermeknek nincs igénye. Eszerint Ön sem tarthat számot rá.

Hargita I. Felavatása előtti két évi szolgálata katonai szolgálatnak nem tekinthető. Ezért utasították el a kérvényét. Nyugállományba helyezésekor kegyelmi úton megkísérrelheti kérni, bár nem tartjuk valószínűnek, hogy engedélyezzék.

K. I. Kiskőrös. Ha 1934. január 1. után ment nyugállományba és előzetes engedély alapján nősült meg, felesége özvegyi nyugdíjra igényt tarthat. Az említett 300 P-ről nem tudunk.

Ki a rangidős. 1. Ha majd véglegesítik, Ön lesz a rangidős. **2.** Véglegesítésük folyamatban van, még kis türelem kell.

Szeretném tudni. A nősülési szabály értelmében azonnal benyújthatja nősülési kérvényét, mielőtt a 30. évet betöltötte. Szolgálati éveinek a száma nem irányadó.

Dani. Teljesen magánügy. Polgári bírósághoz tartozik. Ilyen egyszerű ügygel oda is kár menni. Elhasznált tárgy helyett valószínűleg hiába követelne újat az illető. Ha eszük van, egymás között megegyeznek.

Remény. Az ara törvénytelen származása egymagában még nem lenne gátló körülmény, ha egyébként minden követelménynek megfelel. A keresztény származás igazolásánál apai részről nehézségek merülhetnek ugyan fel, de ha a természetes apa keresztény voltát valószínűsítő iratok beszereshetők, talán ez a nehézség is átlábolható. Kísérleljék meg ilyen valószínűsítő iratok beszerzését már most s míg ez nem sikerül, házassági ígéretet ne tegyen. Az eredményt írja meg nekünk, szívesen segítünk, amiben lehet.

36.400. Édesapja világháborús kitüntetéseit a Hadilevéltár útján megállapíthatja. Az eljárásra nézve útbalgazítást talál folyó évi 7. számunk 241. oldalán „Tóth Lajos, Kolozsvár” jeligés üzenetünkben. A másik kérdésére megtalálja a választ mai számunk „Titel” jeligés üzenetében.

Sz. S. Dunaföldvár. 1. A nemesség igazolására nézve útbalgazítást talál 1939. évfolyamunk 687. oldalán „Szentpéterúr” és 762. oldalán „Zalaegerszeg” jeligés üzeneteinkben. Elég körülményes utánjárást igényel ez és bélyeg- stb. költségek is merülnek fel. Ha azonban Ön végzi a kutatásokat levelezés útján, a költségek mérsékeltek. **2.** A rangviszony megállapításához több adatra is szükség van. Így nem mondható meg, egyébként is ezzel nem foglalkozhatunk. Az előléptetési szabályban külön rész tárgyalja ezt a kérdést. Szükség esetén az előjáróhoz kell fordulni.

Ferenc-esatorna. Valószínűleg rövidesen rendezik ezt az ügyet.

Údvard. A két idősebb fiútestvérnek a községi előjáróság előtt kiállított nyilatkozatban kell lemondania a Háborús emlékéremről s ezt a nyilatkozatot csatolnia kell a H. M. úrhoz szolgálati úton előterjesztendő kérelméhez, melyben az érem odaítélését kéri. Csatolni kell még az apa halotti anyakönyvi kivonatát is.

KÉZIRATOK, FÉNYKÉPEK.

P. Tüz. Önnek szolt az előbbi üzenetünk is. Jeligét nem adott, keresztnevét sem írta meg, így másként nem üzenhetünk. A cikkét azért nem közölhetjük, mert gyenge, vissza-küldtük.

Gyász. Jó írás és mély érzés. Ilyesmiket azonban nem közlünk.

Tisza, Szeged. Rövidebbre fogva sorra kerül. Délvidék visszatérésének öröme. A kép jó, de nincs helyünk minden jó kép közlésére, ha nem egészen nekünk való.

Nemes úr, Tóth alhdgy. Dunaszerdahely, Erdély visszavért. Sok ilyen képet kaptunk, nem tudjuk közölni.

Felvidék, B. I. Máramarosziget, Sz. F. Marosvásárhely, S. S. Vajszló. A képek általában jók, de részben tárgyuknál fogva nem közöljük, részben sokszorosításra nem alkalmasak.

H. I. Lőrincel. Nem nekünk való, egyébként is ne a lemezt küldje. Várjuk a többit, talán lesz azok között jó is.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

Besenyői BEÖTHY KÁLMÁN alezredes.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest V., Honvéd-utca 10.
Felelős: Györy Aladár igazgató.

MINŐSÉG - TARTÓSSÁG - GYORSASÁG egyesül a

Mercedes
Írógépben.

Kérjen még ma díjlan ismertetést.
IRÓGÉP BEHOZATALI RT.
BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 24.
Telefon: 120-501.

Ha petróleummal világít

Aladdin
lámpát vegyen!

125 gyertyafényes kezelésmentes, lágyfény világítás. Régi lámpáit átalakítjuk ismertetőt díjmentesen küldi.

Aladdin RT. Budapest, VII., Nyár-u. 7.